Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ		Ἐξωτερικοῦ	
Ἐτησία	δρ. 8.—	Ἐτησία . .	φρ. χρ. 10.—
Ἑξάμηνος	» 4,50	Ἑξάμηνος . »	» 5,50
Τρίμηνος . . .	» 2,50	Τρίμηνος . »	» 3.—

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20

Διὰ τῶν Πρακτόρων Ἐσωτερ. λ. 10. Ἐξωτερ. λ. 15.

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου τιμῶνται ἕκαστον λεπ. 25

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 24ος — *Ἐν Ἀθήναις, 5 Αὐγούστου 1917* — *Ἔτος 39ον.—Ἀριθ. 36*

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. (Συνέχεια)

Ὁ ναύτης ἐξακολούθησε:

— Δὲν ἔρχεσθε νὰ δοκιμάσετε λιγάκι τὴν πιρόγα μου;.. Πρέπει πρῶτα νὰ ἰδοῦμε, ἂν μᾶς χωρῇ καὶ τοὺς πέντε.

— Ὅτι μᾶς χωρεῖ εἶνε βέβαιο, εἶπε ὁ Σπίλετ· ἄλλο ζήτημα ὅμως ἂν μᾶς σηκώνῃ.

Πραγματικῶς, ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ δοκιμή. Ὁ Πέγκροφ ἔφερε τὴν πιρόγα σ' ἕνα στενὸ πέραμα, ἀνάμεσα σὲ κάτι βράχους κι' ἀπὸ κεῖ οἱ ἄποικοι μπόρεσαν νὰ ἐπιβιβασθοῦν.

Τὴν στιγμὴ ποὺ ἔμπαιναν, ὁ Ναὲ ἐφώναξε:

— Μὰ κάνει νερὰ τὸ καράβι σου, Πέγκροφ!

— Δὲν εἶνε τίποτα, ἀποκρίθηκε ὁ ναύτης. Ἔτσι θὰ κάνῃ λιγάκι, ὡς ποὺ νὰ μουσκέψῃ τὸ ξύλο καὶ νὰ σφίξῃ. Σὲ δυὸ μέρες, οὔτε στάλα νεροῦ δὲν θὰ μπορῇ νὰ εἰσχωρήσῃ. Ἐμπρός!

Κι' ὁ Πέγκροφ, ἀφοῦ τοὺς πῆρε ὅλους μέσα, τράβηξε στάνοικτα. Ὁ καιρὸς ἦταν θαυμάσιος, ἡ θάλασσα γαλήνια σὰν λίμνη κ' ἡ πιρόγα μποροῦσε νὰ πλέῃ μὲ κάθε ἀσφάλεια, σὰ νὰ κολουθοῦσε τὸ ἥσυχο ρεῦμα τῆς Εὐχαριστίας.

Ἀπὸ τὰ δυὸ κουπιά, ὁ Ναὲ ἐπῆρε τὸ ἕνα, ὁ Χάρμπερτ τὸ ἄλλο, κι' ὁ Πέγκροφ κάθησε στὴν πρῶρα, γιὰ νὰ διευθύνῃ μὲ τὸ τιμόνι.

Πέρασαν ἔτσι τὸ κανάλι κ' ἔφθασαν στὴ μεσημβρινὴ ἄκρη τοῦ μικροῦ νησιοῦ. Φύσουσε ἐλαφρότατο μαΐστράλι, ποὺ δὲν ἐσήκωνε κύματα οὔτε 'στὸ κανάλι, οὔτε στάνοικτὸ πέλαγος. Εἶχαν ἀπομακρυνθῆ ὡς μισὸ μίλλι ἀπὸ τὴν ἀκτή καὶ μποροῦσαν νὰ βλέπουν ὁλόκληρο τὸν Φραγκλῖνο.

Ἀπὸ κεῖ, ὁ Πέγκροφ γύρισε πρὸς τὸ στόμιο τῆς Εὐχαριστίας κι' ἄρχισε νὰ πλέῃ κοντὰ στὴν ἀκτή, ποὺ ἐστρογγύλευε κ' ἔκρυβε ὅλη τὴ βαλτώδη πεδιάδα τῶν Ταδόρνων. Οἱ ἄποικοι ἀποφάσισαν νὰ φθάσουν ὡς τὴν ἄκρη τοῦ μεγάλου αὐτοῦ τόξου—τρία μίλλια σχεδὸν ἀπὸ τὸ στόμιο τῆς Εὐχαριστίας,—γιὰ νὰ ρίξουν μιὰ ματιὰ κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ὡς πέρα στὸ Ἀητονύχι.

Ἡ πιρόγα ἀκολουθοῦσε πάντα τὴν ἀκρογιαλιά, ἀλλὰ σὲ ἀπόστασι ἑκατὸν ὀργυιῶν, γιὰ νὰ ἀποφεύγῃ τοὺς πολυαρίθμους ἐκεῖ σκοπέλους, ποὺ ἡ θάλασσα, μὲ τὴν παλίρροια, ἄρχιζε νὰ τοὺς σκεπάζῃ. Ὁ γρανίτινος τοῖχος ὁλόενα χαμήλωνε καὶ στὸ τέλος ἦταν ἕνα συσσώρευμα ὀγκολίθων, μὲ ἄγρια ὄψι, πολὺ διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ παραπέτασμα ἐκεῖνο ποὺ ἐσχημάτιζε τὸ ὀροπέδιο τῆς Τερψιθέας. Θὰ ἔλεγες ὅτι Τιτᾶνες καὶ Γίγαντες εἶχαν ξεφορτώσῃ ἐκεῖ τὰ πελώρια κάρρα τους, γεμάτα πέτρες. Καὶ καμμιὰ βλάστησι 'ς ὅλο αὐτὸ τὸ μέρος. Ἡ πρασινάδα σταματοῦσε ἀπότομα στὸ δάσος, ποὺ ἀπεῖχε δυὸ σχεδὸν μίλλια.

Ἡ πιρόγα, ποὺ τὴν ἔσπρωχναν τὰ δυό της κουπιά, προχωροῦσε χωρὶς δυσκολία. Τοὺς σήκωνε ὅλους καλά. Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ, μὲ τὸ καρνὲ στὸ ἕνα χέρι καὶ μὲ τὸ μολύβι στὸ ἄλλο, ἐσχεδίαζε τὴν ἀκτή. Ὁ Πέγκροφ, ὁ Χάρμπερτ κι' ὁ Ναὲ συνωμιλοῦσαν γιὰ τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ νησιοῦ, ποὺ πρώτη φορὰ τὤβλεπαν ἔτσι μπροστά τους. Ὅσο κατέβαινε ἡ πιρόγα πρὸς τὰ μεσημβρινά, τὰ δυὸ ἀκρωτήρια τῆς Σιαγόνος, σὰ νὰ μετατοπίζοντο, ἔκλειναν στενώτερα τὸν ὅρμο τῆς Ἑνώσεως.

Ὁ Κύρος Σμιθ ἐκύτταζε χωρὶς νὰ μιλῇ καὶ ἀπὸ τὴ δυσπιστία ποὺ μαρτυροῦσε τὸ βλέμμα του, ἐφαίνετο, ὅτι ἡ χώρα ἐκείνη τοῦ ἦταν πάντα περίεργη, παράξενη.

Ὕστερ' ἀπὸ ἀκτοπλοΐα τριῶν τετάρτων, ἡ πιρόγα ἔ-

«Τί βῆς καὶ δὲν εἶχε τὸ χιβούτι!...» (Σελ. 286, στ. γ'.)

φθασε στὴν ἄκρη τοῦ τόξου κι' ὁ Πέγγροφ ἑτοιμάζετο νὰ τὴν παρακάμψῃ, ὅταν ἔξαφνα ὁ Χάρμπερτ σηκώθηκε καί, δείχνων ἕνα μαῦρο πρᾶγμα, εἶπε:

— Τ' εἶν' ἐκεῖνο κεῖ - πέρα στὴν ἀμμουδιά;

Ὅλα τὰ μάτια γύρισαν πρὸς τὸ μέρος ποῦ ἔδειχνε τὸ παιδί.

— Ἀλήθεια, εἶπε ὁ Γεδεὼν Σπίλεττ. κάτι εἶνε 'κεῖ - πέρα.

— ἈΙ! ἐφώναξε ὁ Πέγκροφ· ξέρετε τί εἶνε;

— Τί;

— Βαρέλια! βαρέλια ποῦ μπορεῖ νὰ εἶνε καὶ γεμᾶτα!

— Πλησίασε, Πέγκροφ! εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ.

Μὲ λίγες κουπιές, ἡ πιρόγα ἄραξε 'ς ἕνα μικρούτσικο κόλπο κι' οἱ ἄποικοι βγῆκαν στὴν ἀμμουδιά.

Ὁ Πέγκροφ δὲν ἔκανε λάθος. Δυὸ βαρέλια ἦταν ἐκεῖ - χάμω, μισοχωμένα στὴν ἄμμο, ἀλλὰ δεμένα στερεὰ μ' ἕνα μεγάλο κιβώτιο. Φαίνεται ὅτι αὐτὸ τὸ κιβώτιο, ὑποβασταζόμενο ἀπὸ τὰ βαρέλια, ὅπως ἕνας ἀμάθητος καλυμπητὴς ἀπὸ φοῦσκες, μποροῦσε νὰ στέκεται καὶ νὰ πλέῃ στὴν ἐπιφάνεια, ὡς τὴ στιγμὴ ποῦ ἡ θάλασσα τὤρριξε ἔξω στὴν ἀμμουδιά.

— Ἔγεινε λοιπὸν κανένα ναυάγιο 'ς αὐτὸ τὸ μέρος τοῦ νησιοῦ; ρώτησε ὁ Χάρμπερτ.

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ἀποκρίθηκε ὁ Γεδεὼν Σπίλεττ.

— Καὶ τί νὰ ἔχῃ μέσα αὐτὴ ἡ σεντούκα; ρώτησε μὲ δικαία ἀνυπομονησία ὁ ναύτης. Εἶνε κλειστὴ καὶ δὲν ἔχουμε μὲ τί νὰ τὴν ἀνοίξωμε. Δὲ βαριέσαι! μὲ πέτρες!

Κι' ὁ ναύτης, σηκώσας μιὰ βαρειὰ πέτρα, ἦταν ἕτοιμος νὰ σπάσῃ μιὰ πλευρὰ τοῦ κιβωτίου, ὅταν ὁ μηχανικὸς τὸν ἐμπόδισε.

— Πέγκροφ, τοῦ εἶπε, κράτησε τὴν ὑπομονή σου μια ὥρα ἀκόμα.

— Μὰ γιατί, κύριε Σμίθ; ρώτησε ὁ ναύτης. Δὲν συλλογίζεσθε λοιπὸν, ὅτι ἐδῶ μέσα μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ ὅ,τι μᾶς λείπει;

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ μηχανικός, μὰ δὲν εἶνε κρίμα νὰ σπάσουμε αὐτὸ τὸ κιβώτιο, ποῦ μπορεῖ νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ; Καλλίτερα νὰ τὸ μεταφέρουμε στὸ Γρανίτινο Παλάτι καὶ νὰ τὸ ἀνοίξουμε ἐκεῖ μὲ τὰ ἐργαλεῖά μας, χωρὶς νὰ σπάσῃ. Εἶνε, βλέπεις, καμωμένο γιὰ νὰ πλέῃ. Κι' ὅπως ἔπλευσε ὡς ἐδῶ, μπορεῖ νὰ πλεύσῃ κι' ὡς τὸ στόμιο τοῦ ποταμοῦ.

— Ἔχετε δίκηο, κύριε Σμίθ! Κ' ἐγὼ εἶχα ἄδικο. Μὰ δὲν κρατιέται κανεὶς εὔκολα σὲ τέτοιες στιγμές!

Ἡ γνώμη τοῦ μηχανικοῦ ἦταν φρόνιμη. Πραγματικῶς, ἡ πιρόγα δὲν θὰ μποροῦσε νὰ σηκώσῃ τὰ πράγματα, ποῦ θὰ ἦταν βέβαια κλεισμένα στὸ βαρὺ ἐκεῖνο κιβώτιο, ὅπως ἐφαίνετο ἀπὸ τὰ δυὸ ἄδεια βαρέλια ποῦ τὸ «βοηθοῦσαν». Καλλίτερα λοιπὸν θἄκαναν νὰ τὸ ρυμουλκήσουν ἔτσι ὡς τὴν ἀκτὴ τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ.

Καὶ τώρα, πῶς βρέθηκε 'κεῖ κι' ἀπὸ ποῦ νὰ ἦλθε τὸ λείψανο αὐτὸ κάποιου βέβαια ναυαγίου; Ὁ Κύρος Σμίθ κ' οἱ σύντροφοί του κύτταξαν προσεκτικὰ γύρω τους, καὶ στὴν ξηρὰ καὶ στὴ θάλασσα. Ἀλλὰ κανένα ἄλλο συντρίμμι δὲν εἴδαν πουθενά. Ὁ Χάρμπερτ κι' ὁ Νάβ ἀνέβηκαν 'ς ἕνα βράχο. Ὁ ὁρίζων ἦταν ἐπίσης ἔρημος. Δὲν ἐφαίνετο οὔτε βαπόρι οὔτε καράβι.

Καὶ ὅμως εἶχε γίνει ναυάγιο, δὲν χωροῦσε ἀμφιβολία. Ἴσως μάλιστα τὸ περιστατικὸ αὐτὸ εἶχε σχέσι μὲ τὸ ἄλλο ἐκεῖνο τοῦ σκαγιοῦ. Μήπως οἱ ναυαγοὶ βγῆκαν σὲ κανέν' ἄλλο μέρος τοῦ νησιοῦ; Μήπως εὑρίσκοντο ἀκόμα ἐκεῖ; Τὸ μόνο ποῦ μποροῦσαν νὰ συμπεράνουν οἱ ἄποικοι, εἶνε ὅτι οἱ ξένοι ἐκεῖνοι δὲν θὰ ἦταν ἀσφαλῶς Μαλαῖοι πειραταί, γιατὶ τὸ κιβώτιό τους ἦταν ἢ ἀμερικανικῆς ἢ εὐρωπαϊκῆς προελεύσεως.

Σωστὸ μπαούλο, μακρὺ πέντε πόδια καὶ πλατὺ τρία, καμωμένο ἀπὸ δρῦ, κλεισμένο στὴν ἐντέλεια καὶ σκεπασμένο μὲ χοντρὸ πετσί, ποῦ τὸ κρατοῦσαν καρφιὰ μπρούτζινα. Τὰ δυὸ μεγάλα βαρέλια. βουλωμένα ἑρμητικῶς,—ἀδειανὰ ὅμως, ὅπως μαρτυροῦσε ὁ ἦχος ποῦ ἄφηναν ὅταν τὰ κτυποῦσες,—ἦταν δεμένα στὰ πλευρὰ τοῦ κιβωτίου μὲ χοντρὰ σχοινιά, ποῦ εἶχαν ὅλο «κόμπους ναυτικούς». Διετηρεῖτο σὲ πολὺ καλὴ κατάστασι, γιατὶ δὲν εἶχε πέσῃ σὲ κανένα βράχο, ἀλλὰ στὴ μαλακὴ ἀμμουδιά. Ἔλεπες μάλιστα, ἄμα παρατηροῦσες καλά, ὅτι δὲν εἶχε μείνῃ πολὺ οὔτε στὴ θάλασσα, οὔτε 'ς ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς. Τὰ νερὰ δὲν θὰ εἶχαν εἰσχωρήσῃ στὸ κιβώτιο καὶ τὰ πράγματα ποῦ εἶχε μέσα, θὰ ἦταν ἀπείρακτα.

Χωρὶς ἄλλο, τὸ κιβώτιο αὐτὸ θὰ ρίχτηκε στὴ θάλασσα ἀπὸ κάποιο πλοῖο ποῦ ἐκινδύνευε. Οἱ ἐπιβάτες του θὰ εἶχαν τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἐβγαίναν στὸ νησί· εἶχαν λοιπὸν ἀλαφρώσῃ τὸ κιβώτιο μὲ τὰ βαρέλια, γιὰ νὰ μὴ βουλιάξῃ, ἀλλὰ νὰ φθάσῃ κι' αὐτό, πλέωντας, στὸ ἀκρογιάλι, ὅπου θὰ τὸ εὕρισκαν ὕστερα.

— Θὰ ρυμουλκήσουμε αὐτὸ τὸ λείψανο ὡς τὸ Γ'ρανίτινο Παλάτι, εἶπε ὁ μηχανικός, καὶ θὰ ἰδοῦμε τί ἔχει μέσα. Ἔπειτα. ἂν βροῦμε στὸ νησὶ τοὺς ναυαγούς, θὰ τὸ παραδώσουμε 'ς ὅποιον ἀνήκει· ἂν ὅμως δὲν βροῦμε κανένα...

— Θὰ τὸ κρατήσουμε μεῖς! ἐφώναξε ὁ Πέγκροφ. Μὰ τί νάχῃ ἄρα γε μέσα, τί νάχῃ...

Ἡ θάλασσα, ἀνεβαίνωντας ὁλοένα μὲ τὴν παλίρροια, ἐπλησίαζε τὸ κιβώτιο, ποῦ σὲ λίγο θὰ τὤπαιρνε. Ἓν' ἀπὸ τὰ σχοινιὰ τῶν βαρελιῶν λύθηκε λίγο-λίγο· αὐτὸ ἡ συσκευὴ ὅλη δέθηκε στὴν πιρόγα ποῦ θὰ τὴ ρυμουλκοῦσε. Ἔπειτα, ὁ Νάβ κι' ὁ Πέγκροφ ἔσκαψαν μὲ τὰ κουπιά τους τὴν ἄμμο, γιὰ νὰ διευκολύνουν τὴν μετατόπισι τοῦ κιβωτίου καὶ σὲ λίγο ἡ πιρόγα ἄρχισε νὰ τὸ ρυμουλκῇ... Δὲν ἦταν πολὺ εὔκολο, γιατὶ τὰ βαρέλια μόλις κρατοῦσαν στὴν ἐπιφάνεια τὸ βαρὺ κασσόνι, ποῦ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ ἐκινδύνευε νὰ λυθῇ καὶ νὰ βουλιάξῃ. Εὐτυχῶς, οἱ φόβοι τοῦ Πέγκροφ δὲν ἐπραγματοποιήθηκαν. Ἐκαναπέρασαν τὴν ἄκρη ἐκείνη, ποῦ τὴν ἐβάπτισαν Ἀκρωτῆρι τοῦ Ναυαγίου. Κι' ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο, ὕστερ' ἀπὸ μεάμισυ ὥρα, οἱ ἄποικοι ἄραξαν μπροστὰ στὸ Γρανίτινο Παλάτι.

Ἐκεῖ πιρόγα καὶ κιβώτιο σύρθηκαν στὴν ἀμμουδιὰ κι' ὅταν σὲ λίγο ἡ θάλασσα τραβήχθηκε, ἔμειναν 'ς ἔδαφος στεγνό. Ὁ Νὰβ εἶχε φέρῃ ἐργαλεῖα, γιὰ νὰνοίξουν τὸ κιβώτιο, χωρὶς νὰ τὸ καταστρέψουν. Κι' ἡ ἀνυπομονησία τοῦ Πέγκροφ ὁλοένα μεγάλωνε.

Ἔλυσαν πρῶτα τὰ δυὸ βαρέλια, ποῦ καθὼς ἦταν σὲ καλὴ κατάστασι, μποροῦσαν κι' αὐτὰ νὰ χρησιμεύσουν. Ἔπειτα ἐβίασαν τῆς κλειδαριὲς μ' ἕνα σίδερο καὶ τὸ σκέπασμα σηκώθηκε.

Εἶδαν τότε, ὅτι τὸ κιβώτιο εἶχε ἀπὸ μέσα καὶ δεύτερο περικάλυμμα ἀπὸ τσίγκο, γιὰ νὰ προφυλάγωνται βέβαια τὰ πράγματα ποῦ περιεῖχε, ἀπὸ κάθε ὑγρασία.

— Διάβολε! ἐφώναξε ὁ Πέγκροφ· μὴν ἔχει μέσα κονσέρβες;

— Ἐλπίζω ὄχι, ἀποκρίθηκε ὁ ρεπόρτερ.

— Μακάρι ὅμως νὰ εἶχε... ψιθύρισε ὁ ναύτης.

— Τί; τὸν ρώτησε σταυτὶ ὁ Νάβ.

— Τίποτα!

Ἔσχισαν στὴ μέση τὸ μεταλλινο περικάλυμμα, τὸ τύλιξαν καὶ τὸ μάζεψαν στὴς ἄκρες. Ἔτσι φανερώθηκαν πολλὰ καὶ διάφορα πράγματα, ποῦ οἱ ἄποικοι τὰ ἔβγαζαν ἕνα - ἕνα καὶ τάκκουμποῦσαν στὴν ἄμμο.

Σὲ κάθε ἐμφάνισι, ὁ Πέγκροφ χειροκροτοῦσε κι' ὁ Νὰβ χοροπηδοῦσε. Τί θὲς καὶ δὲν εἶχε ἐκεῖνο τὸ κιβώτιο! Τί βιβλία, ποῦ ἔκαναν τὸν Χάρμπερτ τρελλὸ ἀπὸ χαρά, τί μαγειρικὰ σκεύη ποῦ ὁ Νὰβ τὰ καταφιλοῦσε!

Τελοσπάντων, οἱ ἄποικοι ἀμείναν πολὺ ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὸ ἀληθινὰ κολύτιμο εὕρημά τους. Σὲ λίγο ἡ ἀμμουδιὰ ἦταν σπαρμένη ἀπὸ ἐργαλεῖα, ὅπλα, ὄργανα, ἐνδύματα, βιβλία. Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀκριβής τους κατάλογος, ὅπως τὸν ἔγραψε στὸ σημειωματάρι του ὁ Γεδεὼν Σπίλεττ.

Ἐργαλεῖα:—3 μεγάλοι σουγιάδες, μὲ λεπίδες διάφορες, 2 τσεκούρια γιὰ ὑλοτομία, 2 τσεκούρια μικρότερα γιὰ ξυλουργία, 3 πλάνιες, 3 πελέκια, 1 σκεπάρνι, 6 φαλλίδια, 2 λίμες, 3 σουρριά, 3 τρυπάνια, 2 τρυβέλια, 10 σακκούλια καρφιὰ καὶ βίδες, 3 πριόνια διαφόρων μεγεθῶν, 2 κουτιὰ βελόνες.

(Ἕπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ Ἰ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΙΝΕ ΜΙΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ποῦ ἔλαβα σήμερα ἀπὸ ἕναν καλὸ φίλο τῆς «Διακλάσεως», τὸν Δημ. Βερρόπουλο, μαθητὴ τῆς Δ' τοῦ Γυμνασίου, μὲ ἀναγκάζει νὰ συμπληρώσω 'κεῖνα ποῦ σᾶς ἔγραψα προηγουμένως γιὰ τὴ Δημοτική μας γλῶσσα καὶ τὴν πιθανὴ εἰσαγωγή της στὰ σχολεῖα. Τὸ τελευταῖο αὐτὸ ὁ φίλος μας τὸ θεωρεῖ ἀκατόρθωτο, γιὰ τὸν λόγο ὅτι ἡ Δημοτικὴ δὲν εἶνε ἀκόμα γλῶσσα μορφωμένη, ἀποκρυσταλλωμένη, καὶ θἀπαιτήσῃ καιρὸ γιὰ νὰ μορφωθῇ. Καὶ μετὰ φέρνει αὐτὸ τὸ παράδειγμα: Στὸν Κάτω Βόλο, τὸ ἀλεξιβρόχιον τὸ λένε ὀμπρέλλα. Στὸν Ἀπάνω Βόλο, ποῦ ἀπέχει μόλις μισὴ ὥρα, τὸ λένε παρασόλι. Πῶς θὰ λέμε λοιπὸν καὶ πῶς θὰ γράφουμε δημοτικὰ τὸ ἀλεξιβρόχιον (ἢ καλλίτερα τὸ ἀλεξήλιον): ὀμπρέλλα ἢ παρασόλι;

Εὔλογη ἡ ἀπορία τοῦ φίλου μας. Γιατὶ πολλὰ πράγματα, ἀλλοῦ ὁ λαὸς τὰ λέει ἔτσι καὶ ἀλλοῦ ἀλλοιῶς. Καὶ δὲν εἶνε μόνο ἡ λέξεις ποῦ ἀλλάζουν κατὰ τόπους, παρὰ καὶ οἱ τύποι. Τὸ ἴδιο ὄνομα, τὸ ἴδιο ρῆμα, ἀλλοιώτικα κλίνεται στὴν Πελοπόννησο κι' ἀλλοιώτικα στὴν Ἤπειρο. Ἐδῶ ἄξαφνα λένε κοιμοῦνταν κ' ἐκεῖ κοιμώντουσαν· ἐδῶ κλίνουν οἱ μαθητάδες κ' ἐκεῖ οἱ μαθητές. Κ' ἡ σύνταξι ἀκόμη ἀλλάζει. Ἐδῶ λένε νὰ μοῦ φέρῃς, νὰ σοῦ 'πῶ, κ' ἐκεῖ νὰ μὲ φέρῃς, νὰ σὲ 'πῶ. Ὅλ' αὐτὰ εἶνε βέβαια ἑλληνικά, ρωμαϊκά, δημοτικά. Ἀλλὰ ποιὰ θὰ προτιμήσουμε, γιὰ νὰ μορφώσουμε μιὰ κοινὴ γλῶσσα; Ποιὲς λέξεις, ποιοὶ τύποι, ποιὰ συντακτικὰ σχήματα θὰ θεωρηθοῦν δόκιμα, ἐπίσημα, γιὰ νὰ διδάσκωνται στὰ σχολεῖα;

Καὶ ὅμως, τὸ ζήτημα ποῦ φαίνεται σὰν ἄλυτο, εἶνε πιὰ λυμένο. Γιατὶ ὡς σήμερα ἔχει μορφωθῇ ἀρκετὰ μιὰ φιλολογικὴ δημοτικὴ γλῶσσα, κοινὴ στὸν ἀνεπτυγμένο, τὸν διαβασμένο Ἑλληνισμό, κι' αὐτὴ ἡ γλῶσσα μορφώνεται ὁλοένα, καὶ πολὺ γρήγορα, μὲ τὸν τρόπο ποῦ μεταχειρίσθηκαν ὅλα τὰ Ἔθνη. Γιατὶ σὲ κάθε Ἔθνος, τέτοιες διαφορὲς στὴ γλῶσσα, ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, ὑπῆρχαν. Προτιμήθηκε ὅμως ἕνα ἰδίωμα,— τὸ καλλίτερο, τὸ καθαρώτερο, τὸ πλουσιώτερο, τὸ γενικώτερο,— κι' αὐτὸ χρησιμοποιήθηκε ὡς βάσις. Στὴν Ἰταλία, παραδείγματος χάρι, ἀλλοιώτικα μιλοῦσαν οἱ Βενετσιᾶνοι, ἀλλοιώτικα οἱ Ναπολιτᾶνοι, ἀλλοιώτικα οἱ Σικελοί, ἀλλοιώτικα οἱ Φλωρεντῖνοι. Μὰ ἀπ' ὅλ' αὐτὰ τὰ ἰδιώματα, ἕνα ἐπικράτησε: τὸ φλωρεντινό, δηλαδὴ τὸ τοσκανικό. Γιατί, καθὼς ξέρετε, ἡ Φλωρεντία ἦταν ἡ πρωτεύουσα τῆς Τοσκάνας, τῆς ἀρχαίας Ἐτρουρίας, καὶ ἀπὸ 'κεῖ βγῆκαν ὁ μεγάλος Δάντης ποῦ πρωτομεταχειρίσθηκε τὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ, γιὰ νὰ γράψῃ τὴ Θεία Κωμῳδία. Λοιπόν, ἡ σημερινὴ ἰταλικὴ φιλολογικὴ γλῶσσα εἶνε στὴ βάσι της ἡ δημοτικὴ τῆς Τοσκάνας, ποῦ πλουτίσθηκε σιγὰ - σιγὰ μὲ λέξεις κι' ἀπὸ τἄλλα ἰδιώματα. Ἔτσι κ' ἡ δική μας φιλολογικὴ δημοτικὴ εἶνε στὴ βάσι της ἡ ἠπειρώτικη. Ἡ Ἤπειρος εἶνε, σὰν νὰ ποῦμε, ἡ Τοσκάνα τῆς Ἑλλάδας. Ἡ γλῶσσά της ἐπικράτησε κ' ἡ παράδοσί της διατηρήθηκε ἀπὸ τὴ δημοτικὴ καὶ τὴ λογία ποίησι. Ὁ ἴδιος ὁ Σολωμός, ὁ γενάρχης τῆς φιλολογίας μας, ποῦ ἦταν Ζακυθινός, δὲν ἔγραφε ζακυθινὰ παρὰ μόνο στὰ σατυρικά του. Στὰ λυρικά του μεταχειρίσθηκε, πλουτισμένο ἐννοεῖται κι' ἐξυψωμένο μὲ τὴ μεγάλη του γλωσσοπλαστικὴ δύναμι, τὸ ἠπειρώτικο ἰδίωμα τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν. Κι' αὐτὸ ἔγεινε πανελλήνιο.

Γενικά, μποροῦμε νὰ ποῦμε, ὅτι ἡ δημοτική μας γλῶσσα εἶνε μία. Αὐτὴ ποῦ γράφουμε σήμερα, τὴν καταλαβαίνει ὅλος ὁ Ἑλληνισμός. Ἡ διαφορὲς τῶν τύπων της εἶνε μικρές, ἢ ἰδιωματικές της λέξεις λίγες. Ἐκτὸς ἄμα γράφῃ κανεὶς ἐπίτηδες, γιὰ ἠθογραφικὸ σκοπό, τὴν κρητικὴ γλῶσσα, ἢ τὴ ζακυθινή, ἢ τὴ ρουμελιώτικη, ὅπως μιλιέται 'ς αὐτοὺς τοὺς τόπους. Ἄμα ὅμως δὲν κάνει κανεὶς ἔτσι ἰδιωματικά, τὸν διάλογο ἔξαφνα ἑνὸς διηγήματος ἢ μιᾶς κωμῳδίας, γράφει μιὰ καθαρὴ γλῶσσα, στρωτή, καταληπτὴ πέρα πέρα καὶ στὸν Ζακυθινό, καὶ στὸν Κρητικό, καὶ στὸν Ρουμελιώτη, καὶ στὸ Μωραΐτη, καὶ στὸν Αἰγαιοπελαγίτη, καὶ στὸν Κύπριο, καὶ στὸν Ἀνατολίτη. Πάρτε τοὺς δημοτικιστὲς πεζογράφους μας: ὁ Καρκαβίτσας εἶνε μωραΐτης· ὁ Βλαχογιάννης ρουμελιώτης, ὁ Ψυχάρης πολίτης, ὁ Ἐφταλιώτης χιώτης κτλ. Ὅμως ὅλοι αὐτοὶ γράφουν μιὰ γλῶσσα, τὴν ἴδια, μ' ἐλάχιστες κι' ἀσήμαντες διαφορές. Ἡ βάσι της εἶνε ἡ ἠπειρώτικη. Ἀδιάφορο ἄν, πλουτίζωντάς την, ὁ Ψυχάρης μεταχειρίζεται καὶ μερικὰ πολίτικα ἢ ὁ Καρκαβίτσας καὶ μερικὰ μωραΐτικα. Αὐτά, ὅταν εἶνε διαλεγμένα μὲ τέχνη, μὲ γοῦστο, συγχωνεύονται εὔκολα καὶ πάντα ἡ γλῶσσα μένει μία.

Κάθε πρᾶγμα σχεδόν, στὴ δημοτική, ἔχει δυὸ καὶ τρεῖς λέξεις. Ἀλλ' ἀπ' ὅλες αὐτές, μιὰ εἶνε πάντα ἡ γενικώτερη, ἡ ἐπικρατέστερη, ἡ κοινότερη. Παραδείγματος χάρι, ὀμπρέλλα καὶ παρασόλι. Ἀπὸ τὶς δυὸ λέξεις, ἡ πρώτη δὲν εἶνε ἡ πιὸ γνωστή, ἡ πιὸ κοινή; Στὴ δημοτική μας λοιπόν, τὴν ὀμπρέλλα θὰ τὴν ποῦμε ὀμπρέλλα κι' ὄχι παρασόλι. Ἐκείνη θὰ εἶνε ἡ δόκιμη λέξις. Ἐξαιρετικά, θἄρθῃ ἴσως περίστασι νὰ γράψῃ κανεὶς καὶ παρασόλι. Παραδείγματος χάρι, ἂν χρειασθῇ νὰ παραστήσῃ κάπου τὴ γλῶσσα τοῦ Ἀπάνω Βόλου. Μ' αὐτὸ δὲν σημαίνει. Ἡ κοινὴ λέξις, ὅπως ἡ κοινὴ γλῶσσα, εἶνε μία: ὀμπρέλλα.

Οἱ δασκάλοι μιὰ φορὰ εἶχαν σκεφθῇ: Ἀφοῦ ἄλλοι τὸ λένε ὀμπρέλλα, ἄλλοι παρασόλι, κ' ἡ δυὸ αὐτὲς λέξεις εἶνε ξενικές, ἂς τὸ ποῦμε 'μεῖς ἀλεξίβροχον, ἀλεξιβρόχιον ἢ ἀλεξήλιον, ὅπως θὰ τὤλεγαν οἱ ἀρχαῖοι. Ναί, καλὰ θὰ ἦταν... Ἀλλά, δυστυχῶς,—εὐτυχῶς, θέλω νὰ πῶ,— κανεὶς Ρωμηὸς δὲν εἶπε ποτὲ «τὸ ἀλεξιβρόχιόν μου.» Τἀκούσατε σεῖς ποτέ; Ἔτσι δὲν εἶπε οὔτε «τὸ σκιάδιόν μου» ἀντὶ ψαθάκι, οὔτε «ἡ ἀναξυρίς μου» ἀντὶ παντελόνι, οὔτε «ὁ ὑπενδύτης μου» ἀντὶ γελέκι, οὔτε «τὸ ὑπόρραμμά μου» ἀντὶ φόδρα. Αὐτὰ καὶ τἄλλα μύρια τῆς καθαρεύουσας γράφουνται, ἀλλὰ δὲν λέγουνται· καὶ γλῶσσα ποῦ γράφεται μόνο, χωρὶς νὰ μιλιέται, ὅπως σᾶς ἐξήγησα τὴν ἄλλη φορά, εἶνε ἄχρηστη. Ἡ γλῶσσες τῶν φρονίμων ἀνθρώπων πρῶτα μιλιοῦνται κ' ἔπειτα γράφουνται. Μόνο ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα ἐπιχειρήσαμε μιὰ φορά, τάχα γιὰ νὰ μᾶς ποῦν ἀρχαίους (!!), πρῶτα νὰ γράψουμε μιὰ γλῶσσα, κ' ἔπειτα νὰ μάθουμε ἀπ' τὰ βιβλία νὰ τὴ μιλοῦμε. Ἀλλὰ ἡ ἀπόπειρα ἐναυάγησε. Πέραταν ἑκατὸ χρόνια,—καὶ μποροῦσε νὰ περάσουν ἄλλα χίλια,—χωρὶς νὰ μάθῃ Ρωμηὸς νὰ μιλᾷ τὸ κατασκεύασμα τῶν δασκάλων, ἐκτὸς σὰν ἤθελε νὰ τὸ κοροϊδέψῃ. Κ' ἐπειδὴ αὐτὴ ἡ ἀγλωσσία δὲν μποροῦσε νὰ ἐξακολουθήσῃ, γιατὶ τὸ ἑλληνικὸ Ἔθνος δὲν ἦταν καταδικασμένο σὲ θάνατο, φάνηκαν μοιραῖα κι' οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι, ποῦ εἶπαν νὰ γράφουμε τὴ γλῶσσα ποῦ μιλοῦμε. Αὐτὴ εἶνε καὶ 'ς αὐτὴν ἀνήκει τὸ μέλλον. Ἂς μὴ μᾶς τρομάζουν ἡ ἰδιωματικὲς διαφορὲς ποῦ ὑπάρχουν ἀπὸ τόπο σὲ τόπο. Ἡ κοινὴ δημοτικὴ εἶνε μία. Ἔπειτα, τέτοιες διαφορὲς παρουσιάζει περισσότερες ἡ καθαρεύουσα.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΕΝΑ ΚΑΛΟ ΜΑΘΗΜΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 281)

— Μὴ φοβᾶσθε! ἔκαμε ὁ κὺρ-Θανάσης· τἄξερ' αὐτὰ καὶ πῆρα τὰ μέτρα μου. Κάτω περιμένουν δυὸ ἄνθρωποί μου, ποῦ θὰ τὸν πάρουν θέλοντας καὶ μή.

Ὁ κ. Μπερβὶλ ἀποχαιρέτησε τὸν γιό του καὶ βγῆκε, ἴσως γιὰ νὰ κρύψῃ τὴ συγκίνησί του. Ὁ Λουλοὺ εἶδε τότε, ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ κάμῃ ἄλλο, παρὰ νὰ ὑποταχθῇ. Στάθηκε λοιπὸν νὰ τοῦ βγάλουν τὰ ὡραῖά του φορέματα καὶ νὰ τοῦ βάλουν ἐκεῖνα ποῦ τοῦ εἶχαν φέρει.

— Καὶ τώρα δρόμο! εἶπε ὁ κὺρ-Θανάσης. Δὲν κάνει νὰ χάσωμε τὴν ἡμέρα μας.

Ἦταν σκληρὴ τιμωρία γιὰ τὸν ὑπερήφανο Λουλού, νὰ βλέπῃ ὅλους τοὺς ὑπηρέτες, ποῦ τὸ πρωὶ ἀκόμα ἔσκυβαν μπροστά του, νὰ γελοῦν τώρα ποῦ ἔφευγε πεζὸς καὶ κακοντυμένος· ἔπειτα, στὸ δρόμο, νἀκούῃ τοὺς χωριάτες, ποῦ τοὺς περιφρονοῦσε, νὰ τοῦ φωνάζουν μὲ γέλια ἀπὸ τῆς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα: «Καλὰ νὰ πάθῃς! ἔτσι σοῦ ἔπρεπε!»

Ἔφτασαν ἐπιτέλους στὸ ἐργαστήρι τοῦ κὺρ-Θανάση, ὅπου οἱ ἄλλοι μαθητευόμενοι ἐπερίμεναν μὲ περιέργεια.

— Σᾶς φέρνω ἕνα νέο συνάδελφο, τοὺς εἶπε ὁ μαραγκός· εἶνε ὁ γιός μου, ποῦ ἔλειπε· ἀλλὰ ἐδῶ δὲν ἔχει προνόμια κι' ὁ γιὸς τοῦ προϊσταμένου θὰ κάνῃ ὅ,τι κάνουν ὅλοι. Μάθετέ τοῦ λοιπὸν τὰ συστήματα τοῦ ἐργαστηριοῦ καὶ νὰ εἶσθε μαζί του καλοί.

Ἅμα ἔφυγε ὁ προϊστάμενος, ὁ μεγαλήτερος ἀπὸ τοὺς μαθητευομένους ρώτησε τὸν Λουλού:

— Καὶ πῶς σὲ λένε, συνάδελφε;

— Τί σὲ νοιάζει; ἀποκρίθηκε ὁ ξεπεσμένος.

— Ἄ, δὲν μᾶς λὲς τὄνομά σου; τότε θὰ σὲ βαφτίσουμε μεζ!

— Ξέρετε, εἶπε τότε ἕνας ἐργάτης, ποῦ εἶχε συνοδεύσῃ τὸν Λουλοὺ ἀπὸ τὸν πύργο τοῦ κυρίου Μπερβίλ· τοῦ λόγου του φαντάζεται πῶς εἶνε μαρκήσιος!

— Μπᾶ, μπᾶ;... Μὰ κ' ἕνας μαρκήσιος ἔχει ὄνομα κι' ἀφοῦ δὲν μᾶς λέει τὸ δικό του, ἂς τὸν βγάλωμε μαρκήσιο τῆς Πλάνιας!

— Μπράβο! ἐφώναξαν ὅλα τὰ παιδιά· ζήτω ὁ μαρκήσιος τῆς Πλάνιας!*)

— Καὶ τώρα, κύριε μαρκήσιε, μάθε ὅτι ὁ νεώτερος στὸ ἐργαστήρι εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ πηγαίνῃ νὰ ψωνίζῃ, μεσημέρι καὶ βράδυ, γιὰ νὰ τρῶνε οἱ σύντροφοι. Λοιπόν, πάρε τὸ πανέρι, κύριε μαρκήσιε καὶ ἄντε, νὰ ἰδοῦμε πῶς θὰ τὰ καταφέρῃς.

— Μὰ τί, δοῦλό σας θὰ μὲ κάνετε;

— Ἄσε τώρα τὰ λόγια καὶ τρέχα! Ξέρεις, ἡ Ἀγορὰ εἶνε μακρυά, πλησιάζει μεσημέρι καὶ πεινᾶμε...

— Μά...

— Δὲν ἔχει ἐδῶ μὰ καὶ ξεμά. Ἔλα ἤ...;

Καὶ τὸ μεγαλήτερο παιδὶ σήκωσε τὸ χέρι του ἀπειλητικά. Ὁ Λουλοὺ εἶδε ὅτι δὲν χωροῦσε καμμιὰ ἀντίστασις· ἐπῆρε λοιπὸν τὸ πανέρι καὶ πῆγε νὰ τοὺς ψωνίσῃ ὅ,τι τοῦ παρήγγειλαν.

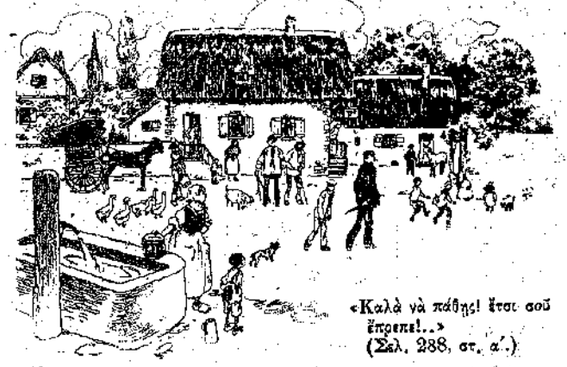

«Καλὰ νὰ πάθῃς! ἔτσι σοῦ ἔπρεπε!..»
(Σελ. 288, στ. α'.)

Τὸ βράδυ, ὅταν ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ 'ς ἕν ἄθλιο στρῶμα, πόσες θλιβερὲς σκέψεις ἔκαμε, πρὶν τὸν πάρῃ ὁ ὕπνος!

Τὸ πρωί, μόλις ξημέρωσε, ἀναγκάσθηκε νὰ σηκωθῇ, γιατὶ αὐτός, σὰν νεώτερος, ἦταν ὑποχρεωμένος νἀνοίξῃ τὸ μαγαζὶ καὶ νὰ σιγουρίσῃ τὸ ἐργαστῆρι. Ἔπειτα τοῦ ἔδωσαν μιὰ πλάνια καὶ τοῦ εἶπαν:

— Κύριε μαρκήσιε τῆς Πλάνιας, παρακαλεῖσθε νὰ πλανίσετε αὐτὴ τὴ σανίδα.

Ἀλλὰ ὁ Λουλοὺ δὲν τὰ κατάφερνε καλά.

— Κρῖμας ἐσέ! τοῦ εἶπε τότε τὸ μεγαλείτερο ἀπὸ τὰ παιδιά· δὲν ξέρεις οὔτε νὰ πλανίσῃς; μὰ τί σὲ μάθαινε τόσον καιρὸ ὁ παιδαγωγός σου;

Καὶ τἀστεῖα, τὰ πειράγματα, ἔδιναν κ' ἔπαιρναν. Ὁ κακόμοιρος ὁ Λουλοὺ εἶδε, ὅτι ἔπρεπε νὰ τὰ δέχεται ὅλα· γιατὶ ὅσο ἐθύμωνε, τόσο χειρότερα τὸν πείραζαν...

Τὴν δεύτερη μέρα, τὸ βράδυ, ὁ κὺρ Θανάσης τὸν φώναξε στὸ παραμάγαζο καὶ τοῦ εἶπε:

— Λοιπόν, παιδί μου, εἶσαι εὐχαριστημένος; Ἡ δουλειά σου, βλέπεις, εἶνε καθαρή, εὔκολη κ' εὔθυμη. Μπορεῖς νὰ τραγουδᾷς ἐκεῖ ποῦ πρεπονίζεις ἢ πλανίζεις μιὰ τάβλα.

— Ποιὸς θὰ μοῦ τὤλεγε, πῶς θἄπεφτα τόσο χαμηλά!.. ἀναστέναξε ὁ Λουλού.

— Τόσο χαμηλά;.. Καὶ ποιὸς σοῦ φταίει; Εἶχες δασκάλους, ὑπηρέτες καὶ χρήματα ὅσα ἤθελες. Ἀλλὰ τὰ περιφρόνησες ὅλα κι' ἀντὶ νὰ γίνῃς καλὸ παιδί, ἔγεινες κακό. Γράμματα δὲν μάθατνες, τοὺς ὑπηρέτες σου τοὺς βασάνιζες, τοὺς χωριάτες τὸ ἴδιο. Εἶδες τὴ χαρά τους, ὅταν ἔμαθαν, ὅτι ὁ κ. Μπερβὶλ σ' ἐδιώξε ἀπὸ τὸν πύργο; Καὶ ὅμως, ἂν ἤτουν καλὸ παιδί, ὁ θετὸς πατέρας σου θὰ σὲ κρατοῦσε καὶ θὰ σὲ υἱοθετοῦσε.

— Μ' ἀλήθεια; δὲν εἶμαι παιδί του; ψιθύρισε ὁ Λουλού.

Χωρὶς νἀπαντήσῃ 'ς αὐτὴ τὴν ἐρώτησι, ὁ κὺρ Θανάσης ἐξακολούθησε:

— Τώρα ὑπομονή! Μὴ φαντασθῆς νὰ δείξῃς στοὺς συναδέλφους σου πῶς τοὺς θεωρεῖς κατωτέρους σου, γιατὶ δὲν θὰ καλοπεράσῃς μαζί τους. Ἀνώτερος ἐδῶ - μέσα εἶνε μόνο ὅποιος ξέρει κ' ἐργάζεται καλλίτερ' ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἅμα τοὺς περάσῃς στὴν τέχνη, στὴν ἐργασία, τότε θἀναγνωρίσουν μονάχοι τους ὅτι εἶσαι ἀνώτερος καὶ δὲν θὰ ζηλέψουν καθόλου. Γιὰ τὴν ὥρα, ἐργάζου καὶ σώπατνε. Κ' ἐγὼ ἔκαμα μαθητευόμενος σὰν καὶ σένα καὶ πέρασα ἀπ' ὅλ' αὐτὰ τὰ βάσανα ποῦ σὲ πικραίνουν σήμερα. Ἀλλ' ἅμα θέλῃ κανείς, περνοῦν γρήγορα. Ὑπομονὴ λοιπόν, θάρρος καὶ ὑποταγή. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος.

— Ναί, ἔχετε δίκηο... πρέπει νὰ ὑποταχθῶ στὴ βία.

— Ὄχι στὴ βία, παιδί μου, στὴ λογική· σκέψου καλὰ αὐτὰ ποῦ σοῦ εἶπα καὶ κάμε ὅ,τι σὲ συμφέρει.

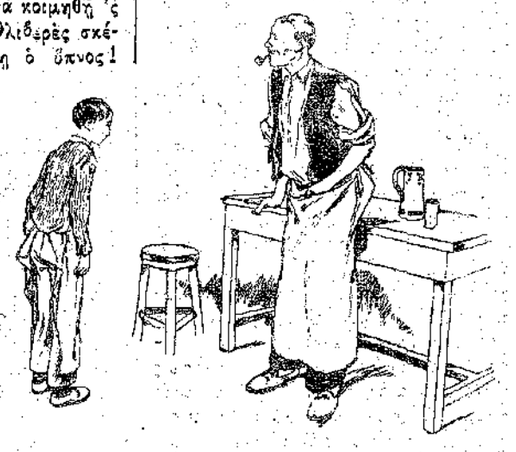

«Ὄχι στὴ βία, παιδί μου, στὴ λογική!» (Σελ. 288 στ. γ'.)

*) Ἴδε εἰκόνα προηγ. φύλλου σελ. 281.

Ὁ Λουλοὺ σκέφθηκε πολλὴ ὥρα κ' ἔπειτα, σηκώνοντας τὸ κεφάλι, εἶπε μὲ δύναμι:

— Θὰ τοὺς δείξω λοιπὸν πῶς εἶμαι ἀνώτερός τους!

Κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα, ἔπιασε τὴ δουλειὰ μ' ἕνα ζῆλο μοναδικό. Ἔκανε ὅ,τι τοῦ ἔλεγαν, χωρὶς καμμιὰ ἀντίρρησι. Ἔβαζε ὅλη του τὴν προσοχή, γιὰ νὰ μαθαίνῃ ὅ,τι τοῦ ἔδειχναν. Προσπαθοῦσε νὰ κάνῃ τὴν ἐργασία του στὴν ἐντέλεια. Καὶ σὲ λίγο καιρό, ξεπέρασε πολλὰ παιδιά, ποῦ εἶχαν μπῆ στὸ ἐργαστῆρι προτήτερα.

Κι' ὅσο καλλίτερος ἐργάτης ἐγίνετο, τόσο καὶ καλλίτερος σύντροφος. Τὰ παιδιὰ παρατήρησαν αὐτὴ τὴ μεταβολὴ κι' ἀρχισαν νὰ τὸν ἀγαποῦν. Εὐχαριστημένος ἀπὸ τοὺς ἄλλους κι' ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ὁ Λουλοὺ ἔγεινε εὔθυμος. Ὅπως τοῦ εἶχε πῆ ὁ κὺρ - Θανάσης, πριόνιζε τώρα καὶ τραγουδοῦσε...

Ἔτσι ὁ Λουλού, μετὰ χειρισθεὶς στὸ καλὸ τὸ πεῖσμά του καὶ τὴν ἐπιμονή του, — ποῦ πρῶτα τὰ μετεχειρίζετο στὸ κακό, — ἔγεινε ἕνα λαμπρὸ παιδί.

Ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ὅμως κόπους, ἀρρώστησε. Τοῦ ἦλθε ἕνας δυνατὸς πυρετός, ποῦ τὸν ἔρριξε στὸ κρεββάτι, σχεδὸν ἀναίσθητο.

Ὁ κ. Μπερβίλ, ποῦ εἰδοποιήθηκε εὐθὺς ἀπὸ τὸν κὺρ - Θανάση, παρήγγειλε νὰ μεταφέρουν τὸν ἄρρωστο στὸν πύργο. Ὅταν τοῦ πέρασε ὁ πυρετός, ὁ Λουλοὺ εἶδε μὲ μεγάλη του ἔκπληξι, ὅτι δὲν εὑρίσκετο πιὰ στὸ φτωχικὸ δωμάτιο, ὅπου εἶχε ζήσῃ τοὺς τελευταίους ἕξῃ μῆνες, ἀλλὰ σὲ μιὰ πολυτελέστατη κρεββατοκάμαρα.

— Ποῦ εἶμαι; ρώτησε ζαλισμένος ἀκόμα καὶ προσπαθῶν νὰ θυμηθῇ.

— Στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα σου, τοῦ Ρογήρου Μπερβίλ, ἀποκρίθηκε ὁ πυργοδεσπότης, ποῦ εἶνε εὐτυχὴς καὶ ὑπερήφανος, νὰ σὲ βλέπῃ τώρα ἄξιο τοῦ ὀνόματος ποῦ φέρεις!

— Δὲν ὀνειρεύουμαι λοιπόν; ψιθύρισε ὁ Λουλοὺ· εἶμαι ἀκόμη παιδί σας;

— Ναί, ναί! εἶπε ὁ κὺρ - Θανάσης· σοῦ δώσαμε μόνο ἕνα μάθημα, κι' αὐτὸ σ' ὠφέλησε πολύ.

Ὁ Λουλοὺ μεγάλωσε. Μὲ ὅσο ζῆλο ἔκανε ἄλλοτε τὸ κακό, τώρα ἔκανε τὸ καλὸ 'ς ὅλους. Ἀγαποῦσε προπάντων καὶ ὑποστήριζε τοὺς παληοὺς συναδέλφους του στὸ ἐργαστῆρι, ποῦ τοὺς θεωροῦσε σὰν δασκάλους του, γιατὶ αὐτοί, ἀλήθεια, τοῦ εἶχαν δώσῃ τὰ χρησιμώτερα μαθήματα. Καὶ γιὰ πολὺν καιρό, 'ς ὅλα τὰ ἐργαστήρια, γιὰ νὰ παίρνουν παράδειγμα οἱ μαθητευόμενοι, διηγοῦνται τὴν ἱστορία τοῦ μαρκησίου τῆς Πλάνιας.

(René Miguel)

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΕΞΩ ΑΠ' ΤΗ ΦΩΛΙΑ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ MARIE GIRARDET]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'. (Συνέχεια)

Θὰ ἔφθανε ὡς τὸ μέρος ποῦ θὰ σταματοῦσε, πρὶν ξεκινήσῃ πάλι, τὸ βαποράκι;

Μπῆκε τώρα στὴ γέφυρα. Ἡ κίνησις τοῦ πλήθους ἦταν ἐκεῖ τόσο μεγάλη, ὥστε πολλὲς φορὲς τοῦ ἔφραζε τὸ δρόμο. Προχωροῦσε ὅμως κὰι ὁλοένα ἐκύτταζε τὸν πατέρα του. Αὐτὸς ὅμως δὲν τὸν εἶχε ἰδῆ ἀκόμη...

Νά, νά! τὸ βαποράκι τώρα σταματᾷ. Ὁ Πετράκης ὅμως βρίσκεται ἀκόμη μακρυά. Πόσο δυνατὰ κτυπᾷ ἡ καρδιά του!.. Καὶ τρέχει, τρέχει...

Ὁ Παῦλος Μπερὼ βγαίνει μαζὶ μὲ ἄλλους ἐπιβάτες καὶ περνᾷ τὸ σανίδωμα, ποῦ ἑνώνει τὸ βαποράκι μὲ τὴν προκυμαία. Φαίνεται πολὺ βιαστικός.

«Μὴν ἀπελπίζεσαι ἔτσι...» (Σελ. 289, στ. γ'.)

— Μπαμπᾶ! μπαμπᾶ!.. τοῦ φωνάζει ὁ Πετράκης.

Ἀλλὰ ὁ Παῦλος Μπερὼ οὔτε γυρίζει τὸ κεφάλι του. Ποῦ νὰ φανταστῇ, ὅτι ἦταν ἐκεῖ καὶ τὸν φώναζε ὁ γιός του!.. Προχωρεῖ, μπαίνει 'ς ἕν αὐτοκίνητο καὶ φεύγει ἀμέσως πρὸς τὸ Μέγαρο τῶν Ἀπομάχων.

Πάει!

Ἦταν πάρα πολύ... Κι' ὁ Πετράκης, γιὰ νὰ μὴν πέσῃ κάτω, ἐκάθισε στὴν ἄκρη τοῦ πεζοδρομίου, μὲ τὰ πόδια μέσα στὸ ρεῖθρο, σκυμμένος, βυθισμένος στὴ λύπη του, ἀδιάφορος πρὸς ὅ,τι συνέβαινε γύρω του.

Ἕνα χέρι ἀκκούμπησε τότε στὰ ξανθά του μαλλιά· καὶ κάτι μαγουλα κόκκινα σὰν ντομάτα, ἄγγιξαν τὰ χλωμὰ μάγουλα τοῦ Πετράκη. Ἦταν ὁ Ἀντωνάκης ποῦ τὸν εἶχε ἀκολουθήσῃ.

— Καϊμένε μου!.. τί ὑποφέρεις καὶ σύ! τοῦ ψιθυρίζει.

Ὁ Πετράκης σηκώνει τὸ κεφάλι, παραγορημένος λίγο ἀπὸ τὴν ἀφελῆ αὐτὴ ἐκδήλωσι συμπαθείας.

— Μὰ μὴν ἀπελπίζεσαι ἔτσι, ἐξακολούθησε ὁ μικρός. Δὲ σοῦ φτάνει ποῦ εἶδες τὸν πατέρα σου;.. Γιὰ φαντάσου ἂν εἶχε φύγῃ γιὰ τὴν Ἀμερική!.. Ἀφοῦ ὅμως εἶν' ἐδῶ, σήμερ' αὔριο θὰ τὸν βρῇς, δὲν γίνεται!

Ὁ Πετράκης παρηγορήθηκε ἀκόμα περισσότερο μ' αὐτὸ τὸ συμπέρασμα, ποῦ τὸ βρῆκε λογικό, κ' ἔπαψε νὰ κλαίῃ.

— Ναί, εἶπε, ἀλήθεια... μπορεῖ...

Κ' ἐπρόσθεσε:

— Τί θὰ γινόμουν χωρὶς ἐσένα καὶ τοὺς γονεῖς σου, καλέ μου Ἀντωνάκη;..

Ὁ μικρὸς χαμογέλασε, εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἀναγνώρισι αὐτὴ τοῦ φίλου του.

— Ἔλα τώρα, σήκω! τοῦ εἶπε. Δὲν θὰ μείνῃς ἐδῶ, νὰ βρέχῃς τὰ παπούτσια σου στὰ βρωμόνερα· μ' αὐτὸ δὲν θὰ βρῇς τὸν πατέρα σου. Πᾶμε!

Χωρὶς ἀντίστασι, ὁ Πετράκης τὸν ἀκολούθησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Η ΒΙΟΛΕΤΤΑ

Τὸ Ξενοδοχεῖο Μπὸν-Ρεπό.

Ἡ μαοῦνα τοῦ Φουσὰρ εἶχε ἀδειάσῃ. Κι' ἄρχισαν πάλι νὰ τὴ φορτώνουν. Αὐτὴ τὴ φορά, τὸ ἀμπάρι γέμισε ἀπὸ πελώρια δέματα δερμάτων, — κουνελιῶν, λαγῶν καὶ ἄλλων ζώων, — ποῦ ἦταν προωρισμένα γιὰ τὴ Χάβρη.

Ὁ Φουσὰρ λοιπὸν κ' ἡ οἰκογένειά του θὰ γύριζαν χωρὶς τὸ μικρό τους προστατευόμενο, ποῦ δὲν ἤθελε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ Παρίσι.

Τὸν ἄφησαν στὰ χέρια τοῦ ἐργολάβου τῶν ἐκφορτώσεων, ποῦ ἅμα εἶδε πόσο ἀγαποῦσε τὴ δουλειά, τὸν πῆρε γιὰ λογαριασμό του. «Ἐκφορτωτής!» Δὲν ἦταν βέβαια τὸ ἐπάγγελμα ποῦ ὀνειροπολοῦσε, ποῦ τοῦ ταίριαζε. Ἀλλὰ τὸ κυριώτερο ἦταν νὰ μὴν πεθάνῃ τώρα τῆς πείνας καὶ νὰ μένῃ ἐκεῖ, στὴν ὄχθη τοῦ Σηκουάνα, ὅπου ἤλπιζε πάντα νὰ ξαναϊδῇ τὸν πατέρα του, εἴτε μὲ τὸ καλαμίδι τοῦ ψαρᾶ στὸ χέρι, εἴτε μέσα σὲ κανένα βαποράκι τοῦ ποταμοῦ.

Πέρασαν λίγες ἡμέρες.

(Ἕπεται συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Ἴδε τὸν Ὁδηγὸν τοῦ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Συνδρομητοῦ. Κεφ.

ΑΛΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ ΜΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὰ 32ον φύλλον)

III

Μ' ἀνοιγμένες φτεροῦγες ἡ νειότη μας,
σπῆς ζωῆς τὸν κακόβατο δρόμο,
βουνά, δάση, χαράδρες καὶ πέλαγα
μὲ μι' ἀβάσταχτη δρμὴ τὰ περνᾷ...

Μὰ σὰ χιόνια πλακώνουν, ὁ ἄνθρωπος
τὰ φυάκια ἀτενίζει μὲ τρόμο,
τὸ φραγμὸ τῶν κιοσόφυλων σκιάζεται
κὰι τοῦ φαίνουν' οἱ πέτρες, βουνά!

IV

Ἔρμο τὸ δεντράκι του ἄφισεν
ὁ νοικάρης του, τἀηδόνι·
(Ἔρμο τὸ σπιτάκι μου ἄφισεν
ἡ νοικάρα μου, ἡ χαρά.)

Ξέρα, γύμνια στὰ δεντρόκλαδα,
τἀκροκλώνια σκέπει χιόνι...
(Μαύρη νέκρα στὸ σπιτάκι μου
στῆς γωνιές του ἡ συμφορά...)

Πάλι τὸ πουλὶ ξανάρχεται,
τὸ δεντρὶ πετάει βλαστάρια
(Στὴ χαρὰ ἔχει τὸ σπιτάκι μου
τῆς πορτοῦλες του ἀνοιχτές...)

Τὸ πουλὶ πηδάει χαρούμενο,
στοῦ δεντριοῦ του τὰ κλωνάρια.
('Η χαρὸ 'κόμα δὲ φάνηκε
Πότες θὰ φανῇ; Ποτές!..)

Νικητὴς τῆς Ἀΰριον

ΚΟΤΣΙΔΑ—ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ἐσυζητούσαμε ἥσυχα, ὅπως κάθε φορὰ ποῦ μοῦ κάνει τὴν εὐχαρίστησι νἄρχεται λίγο νὰ τὰ λέμε. Ἡ συζήτησις εἶχε σταματήσει, γιατί τὰ ἐπιχειρήματά της ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς καὶ τῆς εἰσαγωγῆς της εἰς τὰ σχολεῖα μὲ εἶχαν ἀφήσει ἀναπολόγητη. Ζητοῦσα λοιπὸν ἄλλο θέμα ὁμιλίας, ὅταν αἴφνης παρατήρησα, ὅτι ἡ συνομιλήτριά μου δὲν εἶχε πλέον τὴ μεγάλη κοτσίδα *μὲ τὴν ὁποίαν τὴν ἐγνώριζα ὡς τώρα.* Εἶχε *σηκώσει* τὰ μαλλιά της. Ἔσπευσα τότε νὰ τὴ συγχαρῶ, νὰ τῆς εὐχηθῶ γειὰ καὶ χαρὰ καὶ νὰ τὴν διαβεβαιώσω, ὅτι ἡ νέα της κτενισιὰ τῆς πηγαίνει θαυμάσια. Ἀλλὰ πρὶν καλὰ καλὰ νὰ τελειώσω, ἐδέχθηκα τὴν ἑξῆς ψυχρολουσία:

—«Θὲε μου! Καὶ σεῖς ἀκόμα; Μὰ παῦστε λοιπόν! Ἀφῆτε με ἐπὶ τέλους. Ἀλλὰ μαντεύω, δὲν φταῖτε... pardon, θὰ σᾶς κούρδισε ὁ μπαμπᾶς. Ἀχ! αὐτὸς ὁ μπαμπᾶς. Μὰ μήπως; κι' ἡ μαμιά; Κι' οἱ δυὸ θὰ σᾶς ἐκουρδισαν. Ὦ εἶμαι βέβαιη»—«Δὲν ἔχετε δίκηο, σᾶς βεβαιῶ...»—«Τί, ἀλήθεια; Κανεὶς δὲν σᾶς ἔβαλε ἀπάνου νὰ μοῦ πῆτε τίποτα;».— «Λόγω τιμῆς, Δεσποινίς...»—«Τότε δὲν σᾶς συγχαίρω. Εἴσθε καὶ σεῖς ἀπὸ κείνους».

—«Κι' ἂν ἐπιτρέπεται ἀπὸ ποίους;»— «Νά, ἀπὸ ὅλους, ἀπ' αὐτὴ τὴ μᾶζα, ἀπ' αὐτὸ τὸν τύραννο, τὴν ἀπολίτιστη Κοινωνία.»

—«Ἀπολίτιστη!!!.»—«Ναί, ἀπολίτιστη. Πουθενὰ δὲν ὑπάρχει πολιτισμός, μὰ πουθενά, πουθενά. Πολιτισμὸς θὰ πῇ ἐλευθερία. Δὲν μοῦ λέτε, τί μικρότερη ἐλευθερία μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ γιὰ ἕναν ἄνθρωπο, ἀπὸ τὸ νὰ νεύνεται καὶ νὰ κτενίζεται κατὰ τὸ κέφι καὶ τὸ γοῦστο του; Καὶ ὅμως οὔτε τόπο δὲν τοῦ παραχωροῦν. Ὁρίστε π. χ. Τί πείραζα ἐγώ, σὰν εἶχα κοτσίδα; εἶτε τόσο εὔκολη κτενισιά! Ὅμως δὲν μᾶφιναν νὰ ἡσυχάσω στιγμὴ ἐξ αἰτίας τῆς κοτσίδας μου, ἀπὸ ὅταν ἔγινα 15 χρονῶν. «Δὲν εἶσαι πειὰ μωρό, μοῦ ἔψαλαν, εἶνε ντροπὴ νὰ ἔχῃς ἀκόμα κοτσίδα. Πρέπει νὰ σηκώσῃς πειὰ τὰ μαλλιά σου!» Τί εἶχα νὰ κάμω; ὅσο μπόρεσα, ἀντιστάθηκα. Καὶ τώρα μοῦ φαίνεται, ὅτι μαζὶ μὲ τὴ κοτσίδα μου, χάθηκε κι' ἡ ἐλευθερία μου.

Ἀχ! δὲν ὑπάρχει πολιτισμός!».

Ἑλληνικὴ Ἀΐγλη

ΕΝΑ ΜΙΚΡΟΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ

Ἦταν Ἀπρίλιος καὶ αἱ ἐξετάσεις πλησίαζαν, χωρὶς ἐγὼ νὰ κατωρθώσω νὰ μάθω τὸ κομμάτι μου τοῦ πιάνου. Ἡ δασκάλα μου, μιὰ νέα ὡς εἴκοσι ἐτῶν, ἀπηυδισμένη πιὰ ἀπὸ τοῦ νὰ μοῦ κάνῃ παρατηρήσεις χωρὶς ὠφέλεια, ἀπεφάσισε νὰ εἰδοποιήσῃ τὴ μαμά μου καὶ νὰ τὴν παρακαλέσῃ νὰ μὲ βάζῃ νὰ μελετῶ πιὸ πολύ. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἤξερε τὴ διεύθυνσί μου κι' ἐγὼ ἡ ὁποία τὰ μυρίσθηκα, δὲν τῆς ἔδινα μιὰ ἀκριβῆ ἀπάντησι, ἀπεφάσισε νὰ τὸ πῇ τῆς ὑπηρετρίας ποῦ μὲ συνάδευε. Ἐνῶ κατεβαίναμε τὴ σκάλα τοῦ Ὠδείου, σκεπτόμουνα μὲ τί τρόπο νὰ τ' ἀποφύγω καὶ μοῦ ἦρθε αἴφνης μία ἐμπνευσις.

— Μήπως θέλετε νὰ μιλήσετε στὴν ὑπηρέτρια; τῆς λέω.

Ἐκείνη ἐκούνησε τὸ κεφάλι καταφατικῶς.

— Ἀδίκως θὰ κάνετε τὸν κόπο, γιατὶ εἶνε κουφή.

Ἡ δασκάλα μου μὲ κύτταξε.

— Δὲν ἀκούει καθόλου;

— Πολὺ λίγο.

Καὶ κεῖ ποῦ νόμιζα ὅτι δὲν θὰ τῆς μιλήσῃ, τὴν βλέπω νὰ πηγαίνῃ κοντά της, νὰ πλησιάζῃ τὸ στόμα της στ' αὐτὶ τῆς ὑπηρετρίας καὶ νὰ φωνάζῃ μὲ ὅλη της τὴν δύναμι.

— Σὲ παρακαλῶ νὰ πῇς τῆς κυρίας σου...

Καὶ ἐπειδὴ ἡ ὑπηρέτρια, σαστισμένη ἀπ' τῆς φωνές, τὴν κύτταζε σὰν βλάκας, ἡ δασκάλα μου, νομίζοντας ὅτι δὲν ἄκουγε, τῆς λέει ἀκόμα δυνατώτερα: «Ἀκοῦς;»

Ἐν τῷ μεταξύ, ἡ ἄλλες μαθήτριες ποῦ κάθονταν ἐκεῖ, ἄρχισαν νὰ μᾶς πλησιάζουν καὶ νὰ μὲ ρωτοῦν τί συμβαίνει. Ἐγώ, σκασμένη στὰ γέλια, τοὺς ἐξηγοῦσα σιγά.

Αἴφνης βλέπω τὴ δασκάλα μου νὰ μὲ πλησιάζῃ θυμωμένη καὶ νὰ μοῦ λέῃ: — 'Αμ' δὲν μοῦλεγες πῶς εἶν' ἐντελῶς κουφή; καὶ κάθουμαι καὶ τῆς φωνάζω μιὰ ὥρα;

Καὶ ἐνῶ ἐγὼ στάθηκα σαστισμένη ἀπ' τὸ ἀπρόοπτο καὶ εὐχάριστο αὐτὸ τέλος, ἐκείνη ἀνέβηκε τὴν σκάλα. Χαρούμενη καὶ χωρὶς νὰ χάσω καιρό, τραβάω τὴν ὑπηρέτρια νὰ φύγουμε, ἐνῶ ἐκείνη μοῦ ζητοῦσε ἐξηγήσεις καὶ μοῦλεγε· «Τί ἔπαθε ἡ δασκάλα σου;»

Μαρκησία

ΜΙΑ ΒΡΑΔΥΑ

Τί ἥσυχη βραδυά! Ὅλα γύρω μου φαίνονται κοιμισμένα καὶ μόνο τὸ μουρμούρισμα ἀπ' τὸ φυάκι ἀκούγεται γλυκά.

Ἀπὸ μακρυὰ φαίνεται ἡ θάλασσα ἀπέραντη καὶ μέσα 'ς τὰ ἥσυχα νερά της, ἀντανακλᾶται ἡ σελήνη. Οὔτε ἕνα συννεφο δὲν βλέπει κανεὶς στὸν οὐρανὸ καὶ τὰ ἄστρα φαίνονται δειλά-δειλὰ σὰν νὰ ντρέπουνται νὰ δείχνουνται μπρὸς στὰ φεγγάρι.

Ἀπὸ μακρυὰ ἀκούγεται ἕνα γαύγισμα σκύλου καὶ πάλι ὅλα σιωποῦν.

Βοσκοπούλα τοῦ Πηλίου

Η ΘΕΟΥΣΑ

Ἦταν ὁ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ. Εἰς ἕνα νησί, τρεῖς ἀφελεῖς νέοι ἐβγῆκαν τὸ πρωὶ νὰ περιπατήσουν. Στὸ δρόμο μιλοῦσαν γιὰ πολλὰ πράγματα. Ὅταν ἔφθασαν στ' ἀλώνια, ἐκάθησαν ἐπάνω σ' ἕνα δεμάτι ἀπὸ στάχυα. Ὁ ἕνας τότε εἶπε: «—Πόσο μεγάλος θὰ εἶνε ὁ Θεός, γιὰ νὰ διευθύνῃ ὅλον τὸν κόσμο!—Ἀλήθεια, λέγει ὁ δεύτερος, ποιὰ νὰ τὸν ἐγέννησε;—Ἐ! λέγει ὁ τρίτος, δὲν χρειάζεται φιλοσοφία· ἡ Θεοῦσα!—Ναί, μὰ πῶς νὰ εἶνε αὐτή; νὰ μᾶς παρουσιαζόταν τώρα!»

Ἐκείνη τὴν στιγμή, εἶδαν μία χελώνα.

«— Μπρέ, λέγει ὁ ἕνας, μὴν εἶνε τοῦτη;—Βέβαια, λέει ὁ ἄλλος· ἀφοῦ παρουσιάστηκε μόλις τὸ εἴπαμε, ἐτοῦτη θὰ εἶνε.»

Ἔκαναν τὸ σταυρό τους, τὴν ἐπήησαν σταυροκοπούμενοι, τῆς ἐκόλλησαν εἰς τὴν ράχι της ἕνα κερὶ ποῦ ἔτυχε νὰ ἔχῃ στὴν τσέπη του ὁ ἕνας, τὸ ἄναψαν καὶ τὴν ἔβλεπαν μὲ σεβασμό. Ἡ χελώνα ἐπροχώρησε μέσ' στὰ στάχυα, τὰ ὁποῖα, καθὼς ἦσαν ξερά, ἐπῆραν φωτιά. Οἱ τρεῖς ἀφελεῖς νέοι ὅμως, χωρὶς νὰνησυχήσουν καθόλου, ἔκαμαν πάλι τὸ σταυρό τους καὶ εἶπαν: «Σύ, Θεοῦσα τάναψες, ἐσὺ θὲ νὰ τὰ σβύσῃς».

(*Δημώδες ἀνέκδοτον*) *Γυθειωτάκι*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς τὸ μάθημα τῆς ἀριθμητικῆς.

— Ἐὰν σοῦ πάρῃ ὁ καρύδια Ἀντωνάκη, ὁ Γιῶργος, καὶ σὺ ἔχεις 12, πόσα σοῦ μένουν;

Ὁ *Ἀντωνάκης*:—7 καρύδια καὶ ὁ φουντούκια.—Πῶς; Ποῦ θὰ τὰ βρῆς τὰ φουντούκια;

Ὁ *Ἀντωνάκης*:—Τοῦ δίνω ποτὲ τοῦ Γιώργου καρύδια, ἐὰν δὲν μοῦ δώσῃς φουντούκια;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἄρεως

* * *

— Μαμά. ὅταν γίνω μεγαλείτερος ἀπὸ σᾶς, παιδὶ θὰ μᾶξετε ἀπόμα!

— Βέβαια, γιατὶ ἄμα γίνῃς ἐσὺ σὰν ἐμένα, ἐγὼ θὰ εἶμαι γρηά.

— Ἂν εἶχα ὅμως γενηθῆ ἐγὼ προτήτερα;!!.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Λελέ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ 167ος

Δόσεις Πνευματικῶν Ἀσκήσεων ἐξ ὅσων θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὰ φυλλάδια τῆς «Διαπλάσεως» τῶν μηνῶν Αὐγούστου, Σεπτεμβρίου, Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου 1917.

Ἀπὸ σήμερον ἀρχίζει ὁ νέος 167ος Διαγωνισμὸς πρὸς εὕρεσιν τῶν Λύσεων τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων. Οἱ κυριώτεροι ὅροι εἶνε οἱ ἑξῆς.

Αἱ λύσεις γράφονται ἐπὶ *ἰδιαιτέρου χάρτου*, πωλουμένου εἰς τὸ Γραφεῖόν μου. Ὥστε οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διαγωνισθοῦν, πρέπει πρῶτα νὰ στείλουν μίαν *(1) δραχμὴν, διὰ νὰ λάβουν* 20 *φύλλα* τοιούτου χάρτου τῶν Λύσεων.

Εἰς τὸν Διαγωνισμὸν αὐτὸν ἐπιτρέπεται νὰ λάβουν μέρος, ἐκτὸς τῶν ἀχόντων ψευδώνυμον,—τούτων *δωρεάν*,—καὶ οἱ λοιποὶ *συνδρομηταὶ* καὶ τ' ἀδέλφια των, οἱ μὴ ἔχοντες ψευδώνυμον, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ συνοδεύουν κάθε των λυσόχαρτον μ' *ἓν δεκάλεπτον* γραμματόσημον.

Ἐπίσης καὶ οἱ *ἀγοραστὰ* εἰμποροῦν νὰ λάβουν μέρος, ἀλλ' αὐτοὶ πρέπει νὰ συνοδεύουν κάθε των λυσόχαρτον μὲ γραμματόσημον *εἰκοσάλεπτον*.

Τοὺς λοιποὺς ὅρους τοῦ Διαγωνισμοῦ περὶ ἀπονομῆς τῶν Βραβείων, Ἰσοτίμων κλπ. εὑρίσκετε ἐν ἐκτάσει εἰς τὸ 1ον φυλλάδιον, εἰς τὸν Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ, (Κεφ. Δ') καὶ πρέπει νὰ τοὺς ἀναγνώσετε μὲ προσοχήν.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

[Ἴδε Ὁδηγοῦ Κεφ. ΙΒ'.]

α'.) **Παίγνιον**

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνοικτόκαρδου

	ΒΑ		ΣΑ	
	ΜΕΣ	ΒΑΙ	ΡΙΣ	
Α	ΑΑ	ΜΙ	ΛΑ	Α
	ΘΗ	ΔΕΙ	ΛΕ	
	ΝΗ		ΣΗ	

Νὰ συναρμολογηθοῦν αἱ συλλαβαὶ αὐταὶ ὥστε νὰποτελεσθοῦν τὰ ὀνόματα πέντε πόλεων τῆς Π. Ἑλλάδος.

β'.) **Λεξιγρίφος**

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἄρεως

Πρόθεσις καὶ γράμμα
Μπῆκαν στὴ σειρὰ
Καὶ τοῦ Αἰγαίου νησάκι
Φάνη μιὰ χαρά.

γ'.) **Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς**

Losange

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Οὐρανίου Θόλου

* = Σύμφωνον.
* * * = Φωτιά.
* * * * * = Ὁ πιὸ ἀγαπητός μας συγ-
* * * = Μία. [γραφεύς.
* = Φωνῆεν.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Δήλωσις: Αἱ λύσεις—ὁσωνδήποτε ζητημάτων τοῦ αὐτοῦ φυλλαδίου,—συνοδεύονται ἀπαραιτήτως ὑπὸ ἑνὸς μόνου δεκαλέπτου καθαροῦ γραμματοσήμου.

Λύσεις τοῦ 34ου φύλλου

α'.) Σταφυλή, κάστανον, μῆλον, σῦκον, ἄπιον, κεράσιον, κάρυον.—β'.) Μεταξὺ κύλικος καὶ χειλέων πολλὰ πέλει.—γ.) Celui qui ne fait rien est bien près de mal faire.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

Ἀθῆναι, 38, ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 1ην Αὐγούστου 1917.

ΤΟ *Τραγούδι τῆς Λευτεριᾶς* παραπονεῖται, ὅτι δὲν ἀπκνεύω ὅλοι στὰ; προτάσεις τοῦ Μ. Μυστικῶν, ὥστε, γιὰ νὰ βρῇ κανεὶς νἀνταλλάξῃ μὲ μερικούς, πρέπει νὰ προτείνῃ 'ς ἕνα πλῆθος. Ἀλήθεια, δὲν ἀντιλλάσσουν ὅλοι· ἀλλά, εἰμπορεῖ κανεὶς νἀποφεύγῃ τὴν ματαιοπονίαν, ἂν προτείνῃ ἀνταλλαγὴν κατὰ προτίμησιν 'ς ἐκείνους ποῦ δημοσιεύουν καὶ αὐτοὶ προτάσεις —Τὸ Ἑκτὸς Διαγωνισμοῦ τοῦ Γ' Βραβείου λογαριάζεται στὸ Ἀθρόον ὡς ἓν τριακοστὸν δεύτερον.

Ὁ κ. Ξ., φίλε *Μιχ. Χ. Κοκ.*, ἤλαβε τὸ γράμμα σου καὶ μὲ παρακάλεσε νὰ σοῦ ἀπαντήσω, ὅτι δὲν εἶνε καμμία ἀνάγκη νὰ βιάσῃ τὸν ἑαυτό σου καὶ νὰ γράψῃς διήγημα, ἀφοῦ οὔτε θέμα ἔχῃ, οὔτε τὴν δύναμιν αἰσθάνεσαι. Δὲν γράφουν, καὶ δὲν πρέπει νὰ γράφουν, παρὰ ὅσοι ἔχουν καὶ θέμα καὶ δύναμιν. Κι' ἀπ' αὐτοὺς πάλι, ὀλίγοι ἐπιτυγχάνουν.

Ἡ *Δόξα* τοῦ *Ἑλληνισμοῦ* μοῦ γράφει: «Ἡ «Μυστηριώδης Νῆσος» γίνεται θαυμασία. Ἐγώ, καθὼς σοῦ εἶχα γράψῃ, δὲν τὴ διάβαζα, γιὰ νὰ τὴ διαβάσω ὅλη μαζὶ στὸ τέλος. Μόλις ὅμως εἶδα, ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴ τοῦ Β' Μέρους, τὸ "Ἀγωστος", ὅτι θὰ ἐμφανισθῇ ὁ πλοίαρχος Νέμος, δὲν κρατήθηκα, ἀλλὰ ἔπιασα καὶ διάβασα ἀμέσως ὅλα τὰ προηγούμενα φυλλάδια, καὶ τώρα παρακολουθῶ τακτικὰ τὴ συνέχεια».

Στὸ σπίτι τῆς *Τρισεύγενης* ἤσαν προχθὲς μαζεμένες ἡ *Μονάκριβη*, ἡ *Ἑλληνικὴ Ἀΐγλη* καὶ ἡ *Ἴρις*. Κι' ἡ τέσσαρες μαζὶ μοῦ ἔγραψαν ἕνα δελτάριο, γιὰ νὰ διαπιστώσουν τὴν ἐνδόμισί τους καὶ τὴν ἀγάπη τους. Ὡραῖα ἤθελε. Καθεμιὰ ἔγραψε ἀπὸ μιὰ ἀράδα, κι' ἀπὸ κάτω ἡ τέσσαρες ὑπογραφές. Θὰ τὸ φυλάξω κ' ἐγὼ γιὰ ἐνθύμισι.

Πολιτὲ Ἀστὴρ καὶ *Πλειάς*, μπορεῖτε, ἂν θέλετε νὰ συμμετέχετε καὶ οἱ δύο εἰς τὸν Διαγωνισμὸν τῶν Λύσεων Πνευματικῶν Ἀσκήσεων ἀλλὰ πρέπει νὰ μοῦ στέλνετε χωριστὰ τὰ λύσεις σας,—νὰ τὰς γράφῃ δηλαδὴ σὲ δικό του φύλλο λυσοχάρτου ὁ καθένας.

Ἐλευθερία ἢ Θάνατος, ἔλαβα τὸ φύλλον τοῦ νέου περιοδικοῦ ποῦ μοῦ ἔστειλες καὶ τὸ εἶδα. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν 39 ἐτῶν ποῦ ἐκδίδεται ἡ «Διάπλασις», ἐξεδόθησαν τουλάχιστον τριακοντανέα ἄλλα περιοδικά, ποῦ ἔζησαν ἀπὸ ἕνα μῆνα ἕως τρία χρόνια τὸ πολὺ καὶ ἐσβύσαν. Τὸ ὅτι ὅλ' αὐτὰ ἐπροσπάθησαν νὰ μιμηθοῦν τὴν «Διάπλασιν», δὲν τὰ ὠφέλησε ἔδειξε μόνον, ὅτι ἡ «Διάπλασις» εἶνε τὸ τελειότερον εἰς τὸ εἶδός του περιοδικόν, τὸ πρότυπον, ποῦ ὅλοι θέλουν νὰ μιμοῦνται, χωρὶς νὰ τὸ κατορθώνουν, καὶ γι' αὐτό, ὕστερ' ἀπὸ μερικὰς ματαίας προσπαθείας, σβύνουν. Τὸ ζήτημα βλέπεις, δὲν εἶνε νὰ βάζῃ ἕνα παιδικὸν περιοδικὸν μυθιστορήματα, Ἐπιστολές, Ἀσκήσεις, Ἀλληλογραφίαν κτλ. σὰν τὴν Διάπλασιν, ἀλλὰ νὰ τὰ διαλέγῃ αὐτὰ ὅλα καὶ νὰ τὰ γράφῃ ἢ νὰ τὰ μεταφράζῃ ὅπως τὸ κάμνει ἡ Διάπλασις. Νὰ μιμῆται δηλαδὴ *ὄχι* τὸ ἐξωτερικόν, ἀλλὰ τὸ ἐσωτερικόν, τὴν ψυχήν, τὸ πνεῦμα,—κι' αὐτὸ εἶνε τὸ δύσκολον. Τὸ περίεργον εἶνε, ὅτι ὅλα σχεδὸν αὐτὰ τὰ περιοδικά, εἰς τὰ πρῶτά τουν φύλλα, ὕβρεις μόνον ἔγραψαν διὰ τὴν «Διάπλασιν».

Τὰ ἴδια ἀπαντῶ καὶ εἰς σέ, *Κωνσταντῖνε Παλαιολόγε*, ποῦ μοῦ γράφεις γι' αὐτὰ τὰ περιοδικά. Ὅσον διὰ τὴν Ἀλληλογραφίαν, ὁ διδάσκαλός σου δὲν σ' ἐπληροφόρησε καλά. Σήμερα εἶνε πολὺ ζωηρότερα παρὰ πρὸ 20 ἐτῶν.

Δυστυχῶς, *Γλυκεῖα Αὔρα*, πολλοὶ καθηγηταὶ ἔχουν ἀκόμη, ὅπως ὁ δικός σου, τὴν ἰδέα, ὅτι τὰ ἀπαρέμφατα, οἱ τετελεσμένοι μέλλοντες κτ. ἔχουν «μεγάλη μεγαλοπρέπεια»!! Καλὰ τοῦ εἶπες ὅμως, ὅτι κι' ὁ Ὅμηρος ἔγραφε τὴ δημοτική, τὴν ὁμιλουμένη τῆς ἐποχῆς του· ὅτι ὁ Δάντης, ἂν ἔγραφε τὴν «Θεία Κωμῳδία» στὴν καθαρεύουσα, δηλαδὴ λατινικά, δὲν θἄταν σήμερα τόσο μεγάλος, κι' ὅτι ὁ Πετράρχης ἐδοξάσθη ὄχι ἀπὸ τὰ λατινικά του στιχουργήματα, ἀλλ' ἀπὸ τὰ ποιήματα ποῦ ἔγραψε Ἰταλικά, δηλαδὴ σὰ γλῶσσα ζωντανή.

Τί γλυκὸ τὸ γράμμα τοῦ *Εὐέλπιδος Νέου*! Μὰ καὶ πῶς νὰ μὴν εἶνε, ἀφοῦ ἐγράφη μέ... ζουμὶ ἀπὸ μοῦρα; Μάλιστα! Στὸ χωριὸ ποῦ βρίσκεται τώρα ὁ φίλος μου, μελάνη δὲν ὑπάρχει. Καὶ γιὰ νὰ μοῦ γράψῃ, κατέργα στὸ πρωτόγονο αὐτὸ μέσο. Καὶ τί ὡραῖα ποῦ γράφει κανεὶς μὲ τὸ ζουμὶ τῶν μούρων! Κάνει κάτι γράμματα βυσσινιά, πολὺ ἐυανάγνωστα. Μόνο ποῦ...κολλοῦν.

Ὡραίας ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς: *Παναχαΐς, Σκλάβα Πόλι, Ἰδιότροπη, Χρυσόφτερη Ἐλπίδα, Ὡραία Δύσις, Παγκόσμιο Ὄνειρο, Κοσμοκράτωρ, Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες, Ἄνθος τοῦ Ἀγροῦ, Νίκη, Νεράϊδα τοῦ Βοσπόρου, Ἀνοικτομάτης, Νεύτων, Ζιζάνιον τοῦ Δυκείου, Βοσκοπούλα τῶν Ἄλπεων.*— Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλὰ τῶν λόγια.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἔλαβα τὰ ἑξῆς: «Τὸ πάθημα τοῦ διαηγόρου».— «Τὰ δύο καλὰ παιδιά».—«Ἐρημοκλῆσι».— «Ἀπὸ τὰ νόστιμα».—«Οἱ δύο φαλακροί».— «Ἡ ἀράχνη».— «Ἀπὸ τὰ φαιδρά».—«Ἡ ζωή».— «Συντρίμμια».—Η. Πνεύματα καὶ διάφορα διὰ τοὺς Ἑβδ. Διαγωνισμούς.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

[Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀναγνοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος δρ. 1. Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀναγνούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1917. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν εἰς ἀγόρια, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ. εἰς κορίτσια.

Νέα ψευδώνυμα: *Καστανὸ Διαβολάκι*, ἀ. (ΜΧ). *Σταμάτης ὁ Παραπονιάρης*. ἀ. (ΣΜ). *Γιαννάκης ὁ Ἀφεντάδρωμος*, ἀ. (ΓΜ). *Ἀγριεμένο Κῦμα*, ἀ. (ΕΚ), *Πλούσιος Φουκαρᾶς*, ἀ. (ΙΑ). *Ἥρως τοῦ 1917*, ἀ. (ΙΠ). *Ἀδραμυττινούλα*, κ. (ΕΚ). *Προσκοπάκι τοῦ Καθήκοντος*, ἀ. (ΝΚ). *Μπούμπουλας*, ἀ. (ΑΠ). *Ἀθιγγανίς*, κ. (ΚΠ), *Νεύτων*, ἀ. (ΦΧΨ). *Ζιζάνιον τοῦ Λυκείου*, ἀ. (ΖΑΚ), *Θαλασσία Αὔρα*, κ. (ΔΚ).

Ἀναγνώσεις ψευδωνύμων: *Ἄνθος τῆς Ἀνατολῆς*, κ. *Βοσκοπούλα τῶν Ἄλπεων*, κ. *Χιὼν τοῦ Μπιζανίου κ.*

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μικρὰ Μυστικὰ ἐπιθυμοῦν νἀνταλλάξουν: ἡ *Δόξα τοῦ Ἑλληνισμοῦ* (0) μὲ *Ξανθὴν Γερμανοπούλαν, Σπαθὶ τοῦ Κωνσταντίνου, Δοξασμένας Ἀθήνας*—τὸ *Μελαχροινὸ Διαβολάκι* (0) μὲ *Πολικὸν Ἀστέρα, Ξανθὴν Γερμανοπούλαν, Βαρῶνον τῶν Πατρῶν, Πλειάδα*—ἡ *Γενναία Μελισσουργιώτισσα* (0) μὲ *Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες, Νικητὴν τῆς Αὔριον, Τραγοῦδι τῆς Λευτεριᾶς, Ἰδιότροπην, Ἴριδα, Μυγκί*—ὁ *Ἀνοικτομάτης* (0) μὲ *Ἀπόγονον τοῦ Καίσαρος, Παγκόσμιο Ὄνειρο, Νικητὴν τῆς Αὔριον, Χρυσαυγήν, Τρισεύγενην, Ἰδιότροπην*—ἡ *Ἀγριοβιολέττα* (0) μὲ *Παῦλον Χλωμόν, Παγκόσμιο Ὄνειρο, Ὑποβρύχιον Ἀμυναν, Κύκνον, Τρισεύγενην, «Ε», Ἰδιότροπην, Γηρατζιέλλαν*—ὁ *Νεύτων* (0) μὲ *Δούκισσαν, Γυθειωτάκι, Γερμανόπαιδα*—ὁ *Ἑλληνόπους* (0) μὲ *Νικητὴν τῆς Αὔριον, Γερμανόπαιδα.*

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της. *Τιάρκον* (ὄχι, δὲν εἰμπορεῖ νὰ στέλλῃ δύο ἀπαντήσεις ὁ ἔχων δύο ψευδώνυμα, ἀλλὰ μόνον μίαν εἰς κάθε διαγωνισμόν) *Ξανθὴν Μελαχροινούλαν* (τὰ μεγαλείτερα ἀδέρφια πρέπει νὰ προηγοῦνται· ἔτσι θὰ μάθῃς νὰ ἔχῃς καὶ ὑπομονήν) *Δοξασμένο Εἰκοσιένα* (τὰ ἄλλα καὶ μὴ ὀνησυχῇς·) *Ἄπτερον Νίκην* (σὲ συλλυποῦμαι

διὰ τὸν θάνατον τοῦ καλοῦ σου θείου καὶ σὲ συγχαίρω διὰ τὸ ἀκέραιον ἄριστα') *Μεσσηνιακὴν Ἀκτὴν* (οἱ ὅροι τοῦ Ποιητ. Διαγ. τί λέγουν ;) *Πύρρον* (ὑπάρχουν ἑκάστου λεπ. 25') *Κων. Δ.* Ἐλευθ. (ἐλήφθη ἐγκαίρως') *Ε. Ν. Παρ.* (συμβουλεύσου καμμίαν ἐντομολόγιαν') *Σταμάτην τὸν Παραποτιάρην* (τὸ πρῶτο γραμματάκι σου χαριτωμένο· γράφε μου συχνὰ καὶ φίλησε μου τὸν *Ἀφεντάνθρωπο Γιαννάκη*') *Ἐγγλεζάκι* (ἔχει καλῶς') *Χάριν* (σοῦ τὰ ὀφείλουν ἀκόμη καὶ οἱ τοῖς, ἀλλὰ πού νὰ ξέρω διατί') *Διάκοντα Ἀστέρα* (λάθος τοῦ ἀντιγραφέως· εὐτυχῶς ὅμως χωρὶς ἄλλην σημασίαν, παρὰ μόνον ὅτι φαίνεσαι εἰς τοὺς Ἰσοστίμους τῆς μεσαίας τάξεως ἀντὶ τῆς ἀνωτέρας, ὡς ἔπρεπε') *Δ. Παπαδ.* (ὁ κ' Ὀδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ σου εἶνε, φαίνεται, ἄγνωστος') *Δημ. Σ. Μπερ.* (θὰ δημοσιευθοῦν καὶ αὐτὰ ὅταν ἔτοιμασθοῦν') *Σπαθὶ τοῦ Δαδόχου* (στέλλει ἑκαθένας ὅσας λύσεις βρίσκει, δὲν εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ τὰς στέλλῃ ὅλας') *Γερμανόπαιδα* (ὄχι ἀκόμη· ὅταν προκηρύξω θὰ τὸν ἰδῆς') *Δάφνης Στέφανον* (Βραβεῖον ἑκατέλα· αἱ λύσεις ποὺ ἔχει; στείλῃ εἶνε διὰ τὸν 164ον Διαγ.') *Μικρὸν Ἀθηναῖον* (κανὲν ψευδώνυμον δὲν ἰσχύει πέραν τῆς 30 Νοεμβρίου, συνεπῶς οὔτε τὸ ἰδικόν σου') *Ἥρωα τοῦ 1917* (δέχομαι· ἀλλὰ νὰ προτιμᾷς ταχυδρομικὴν ἐπιταγὴν ποὺ εἶνε ἐντελῶς ἀσφαλής') *Μαρκησίαν* (ἔστειλε μόνον 20 λεπτά, ἐνῶ ἔπρεπε 35') *Μελαχρινὸ Διαβολάκι* (ἐλήφθησαν ἕως τὸ 20ον') *Πρόσκοπον* (μὲ τὸν νέον κανονισμὸν τοῦ προσχεδοῦς ἔτους θὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ δι' αὐτά') *Καλ. Β. Σταυρ.* (τιμᾶται ἕκαστον λεπτὰ 10') *Δοῦκα τῆς Σπάρτης* (ὑπάρχουν πρὸς 25 λεπτὰ ἕκαστον') *Ἥρωα τῆς Θράκης* (ἔστειλε ἐκ νέου') *Ποντικάκι* (πέρασε ἡ ἀδιαθεσία; πολὺ χαίρω ποὺ σᾶρέσουν ὅλα ὅσα δημοσιεύω φέτος;') *Πλούσιον Φουκαρᾶν* (ναί, ἔχομεν') *Μικρὸν Σουλιώτην* (θὰ τὸ πῶ τοῦ κ. Φ.') *Θρίαμβον τοῦ Δικαίου, Παιδικὴν Χαράν, Ἄθων, Ἔφηβον Ἑρμῆν, Ἄρην*, κτλ. κτλ.

Ἄνθος τῆς Ἀνατολῆς, Αὐτοκράτειραν τοῦ Βυζαντίου (ἔλαβα, εὐχαριστῶ.)

Ναυτόπαιδα, Ἕλληνα Νικητήν, Βαρβαρομάχον Ἑλλάδα, Μικρὰν Γόησσαν (ἔστειλα.)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 31ην Ἰουλίου, θὰ ἀπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ἀρχὴ τοῦ νέου 167ου Διαγων. Λύσεων Ἀπριλίου—Ἰουλίου.

Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 29ης Ὀκτωβρίου

466. Λεξίγριφος

Ἂν μπορέσῃς νὰ ἑνώσῃς
Ἔρπετὸ φαρμακερὸ
Μ' ἕνα γράμμα γαλλικό,
Εὔκολα θὰ φανερώσῃς
Γλῶσσα ἑρχαῖο ἑλληνικό.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Σπαθὶ τοῦ Κωνσταντίνου

467. Συλλαβόγριφοι μετ' ἀναγράμματ.

Φθόγγος μουσικῆς καὶ γράμμα
Ἔκαμαν εὐθὺς τὸ θάμμα:
Ζῶο ὡραῖο τοῦ σπιτιοῦ,
Ποῦ ἡ δευτέρα συλλαβή του
Μ' ἄλλο γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου
Κάνουν γλύκισμα καλό.
Ἕνα σίγμα ἂν τοῦ προσθέσω
Καὶ τὸ ἀναγραμματίσω,
Τότ' εὐθὺς θὰ σχηματίσω
Στόλισμα κάθε σπιτιοῦ,
Μάλιστα τοῦ σαλονιοῦ.

Ἐστάλη ἀπὸ τὴ Δευτεριὰ στοὺς Σκλάβους

468. Μεταγραμματισμὸς

Μὲ Ἰῶτα, εἷς τῶν Ἠοφῶν.
Μὲ Ὕψιλον, πτηνόν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Θριάμβου

469. Ἀναγραμματισμὸς

Ἓν φαινόμενον σύγνον,
Μετεωρολογικόν,
Ἀναγραμματίζω
Κ' ἕνα γεωμετρικὸν
Σχῆμα σχηματίζω.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μαρίδας τοῦ Φάλήρου

470. Ψαροκόκκαλον

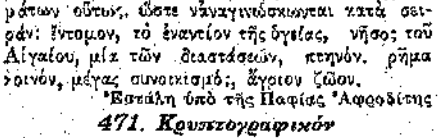

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων οὕτως, ὥστε νὰ ἀναγιγνώσκωνται κατὰ σειράν: ἔντομον, τὸ ἐναντίον τῆς ὑγείας, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, μία τῶν διαστάσεων, πτηνόν, ῥῆμα ἑρινόν, μέγας συνοικισμός, ἄγριον ζῶον.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Παφίας Ἀφροδίτης

471. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 2 4 5 6 7	=	Ἀρχαῖος βασιλεύς.
2 4 6 7	=	Μέρος ὑγρόν.
3 5 6 7	=	Μέρος ἱερόν.
4 5 6 7	=	Ἄθροισμα ἀνθρώπων.
5 4 1 5	=	Ἀγώνισμα.
6 1 5 4 6 7	=	Ἐπίθετον.
7 6 1 6 7	=	Νῆσος

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νεαροῦ Ἱππότου

472—476. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν, μετὰ ἢ ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Ὅρμος, αἰών, τέρας, αὔρα, νόμος.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀλησμονήτου Σύρου

477. Διπλῆ Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ὡραῖον πτηνόν, τὰ δὲ τρίτα γράμματα θηρίον:

1, Πόλις τῆς Σικελίας 2, Θηρίον 3, Μέρος τοῦ ὠοῦ 4, Αὐτοκράτωρ τῆς Ῥώμης 5, Φύρμακον ναρκωτικόν 6, Αἰγύπτιος βασιλεύς.

Ἐστάλη ὑπὸ Γεωργ. Κ. Βέγκου

478. Φωνηεντόλιπον

ν - τρ - νκ

Ἐστάλη ὑπὸ Κωνστ. Γ. Γυφτοδήμου

479. Γρῖφος

η δεῖ
η **Τ** η δεῖ Κόμη δεῖ μό
η δεῖ
η δεῖ

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Συριανῆς Αὔρας

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ 17ου φύλλου

212. Κομήτης (κόμη, τῆς.)—213. Ψάλτης: ἄλτης.—214. Πίνδος — Ἰνδός.

215.
Μ
Μ Υ Σ
Ρ Α Σ Ο Ν
Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η
Σ Μ Α Ρ Α Γ Δ Ο Σ

216. ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ (Σηπία, κισσός, λοπάς, ἥλιος, Πίσσα, ἵππος, ὁλμός.) —217 - 220. 1. *Θῶς* (ἀλιΘΩΣ...) 2. *Ὄνος* (πλησιΟΝ ΩΣ...) 3. *Γαλῆ* (ἐμεΓΑΛΥνθη...) 4. *Ἔαινα* (ΟΙ ΕΝΑρετοι...)—221—223. 1. Ὅπαιος γυρεύει τὰ πολλά, χίνει καὶ τὸ λίγα. 2. Ὁ καλὸς καραβοκύρης στὴ φουρτοῦνα φαίνεται. 3. Σὲ μιὰ μασχάλα δυὸ καρπούζια δὲ χωροῦν.—224. ΠΟΤΙΔΑΙΑ (ΠΟλύμνια, ΤΙγρις, ΑΛΙδαλος, Ἀθηνᾶ.)— 225. Τὸ δὶς ἑξαμαρτεῖν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.—226. *Ἐν τῷ Ἄδῃ οὐκ ἔστι μετάνοια.* (Ἐν τὸ α δι' οὐκ ἐς τί - μὲ τὰ νῖ - α.)

ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ τόμους τῆς Διαπλάσεως καὶ τῆς Βιβλιοθήκης διὰ νὰ περνᾶτε ὡραῖα τὰς Ὥρας σας.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΙΖ'—103]

Ἀνθὴ Πριγκιποπούλα, Δόξα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, Κόρη τῶν Κυμάτων. Τετράδια Μ. Μυστικῶν ἔλαβα καὶ σᾶς εὐχαριστῶ. ***Κύκνος***

[ΙΖ'—104]

Γυθειωτάκι, στὸ ψάρεμα πιάνουν μόνον τὰ ψάρια!!!—***Παπρινόπουλα***, ἂν μ' εὐρῇς, τότε ἀξίζετε. Ἐμπρός! ***Νέστωρ***

[ΙΖ'—105]

Παῦλε Χλωμέ, ἀπαντῶν στὴν ἐπιστολήν σας τῆς 13ης Ἰουνίου, σᾶς στέλλω ἰδικήν μου σήμερα· ἐλπίζω νὰ τὴν λάβετε.

Γερμανόπαις

ΟΙ ΛΥΤΑΙ

ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

ὅσων αἱ λύσεις, ἀδιακρίτως φυλλαδίου ἐλήφθησαν ἀπὸ 26 Ἰουλ.—1 Αὐγ.

ΑΘΗΝΩΝ: Ἀπ. Σ. Διαλεισμᾶς, Σπ. Δ. Κογκόπουλος, Σοφία Τουρίκη, Κ. Γ. Δρίνης, Ν. Χατζηβασιλείου, Σοφία Ράϊνερτ, Γ. Ε. Ὅλσεν, Κάρλ Ε. Ὅλσεν, Σπ. Π. Μπαμπάκος, Ἰ. Γαϊτάνος, Α. Δ. Παπακωνσταντόπουλος, Κρέτη Βίρμαν, Ξανθὴ Γερμανοπούλα, Γερμανόπαις, Ν. Ι. Συφάκης, Καλλικάντζαρος, Ἄνδρ. Νόβαν, Κ. Ἀσκητόπουλος.

ΑΓΡΙΝΙΟΥ: Ν. Γ. Μουστακόπουλος.

ΕΠΑΝΩΜΗΣ: Β. Θ. Βογιατζῆς, Β. Ζ. Βογιατζῆς, Δ. Γ. Βογιατζῆς, Δ. Β. Βογιατζῆς, Θ. Β. Βογιατζῆς, Αλ. Θ. Βογιατζῆς, Α. Γ. Βογιατζῆς, Εὐάγ. Ζ. Βογιατζῆς, Αρ. Γ. Βογιατζῆς, Α. Β. Βογιατζῆς, Ι. Γ. Βογιατζῆς, Θ. Μ. Βογιατζῆς, Ζ. Α. Βογιατζῆς, Γ. Α. Βογιατζῆς, Π. Δ. Βογιατζῆς, Ι. Α. Βογιατζῆς, Μ. Β. Βογιατζῆς, Α. Β. Βογιατζῆς, Μ. Θ. Βογιατζῆς, Πελαγία Θ. Βογιατζῆς, Μαρίκα Θ. Βογιατζῆς, Ἀνδρονίκη Θ. Βογιατζῆς, Στυλιανὴ Ζ. Βογιατζῆς, Γ. Ζ. Βογιατζῆς, Χρυσούλα Ζ. Βογιατζῆς, Κατίνα Ζ. Βογιατζῆς, Κατίνα Θ. Βογιατζῆς, Πελαγία Β. Βογιατζῆς, Φανὴ Θ. Βογιατζῆς, Δάφνη Θ. Βογιατζῆς, Ἀναστ. Ζ. Βογιατζῆς, Ἀνοιξ. Γ. Βογιατζῆς, Ἀνώνυμη Θ. Βογιατζῆς, Ἀντ. Γ. Γεωργάκης, Γεραν. Γ. Γεωργάκα, Χρυσούδ. Γ. Γεωργάκα, Π. Κ. Τριαντάκης, Π. Κ. Ράλλος, Γ. Α. Παπαστρατῆς.

ΚΕΡΚΥΡΑΣ: Στ. Σ. Μανιαρίζη.

ΚΕΡΤΕΓΗΣ: Θ. Δ. Σαπελλαρόπουλος.

ΚΟΡΙΝΘΟΥ: Ν. Φωτιάς Π. Γ. Φωτιάς.

ΛΙΜΝΗΣ: Κ. Γ. Γυφτόδημος, Γ. Ζανιάκος, Εὐαγγελία Ζανιάκου.

ΜΙΤΥΛΗΝΗΣ: Εἰρήνη Μ. Κέπετζη, Ν. Μ. Κέπετζης.

ΠΑΤΡΩΝ: Α. Παπανδρόπουλος, Γουίσας Κρώβρ, Γουίλλης Μόρφυ, Ντοῦντα Μόρφυ, Ἀλφ. Σεῆβεν., Ἕλλη Χάγκοκ, Φρέντ Βοῦδ, Βίνου Βοῦδ, Κράσσος Μάρσαλ, Κούλης Α. Ἀνασταστόπουλος, Ν. Κίτσος, Ε. Η. Θεοδωροπούλος, Ἑλένη Η. Θεοδωροπούλου, Εὐγενία Ν. Βουλουμη, Ἔμμα Μύλλερ, Βέρα Βόλνε, Τάκης Μαϊτεραμαν, Κιθκιω Σ. Τριάντη, Λόλα Μαρούδη, Μαρία Μεσηνέζη, Ἄννα Χαϊδοκούλου, Ταξῆ Λ. Βογτούζη, Νιόνιος Ἀπορίας, Σπ. Ζούλλας, Γεώργ. Χασάνης, Μαρίνα Χ. Τριάντη, Π. Χ. Τριάντη, Ἕλλη Χ. Τριάντη, Ἀντ. Μαραγκός, Ἀντ. Παράσχης, Ἄνδρ. Τσάμης, Ἔμ. Χαϊδένης, Δ. Κοτσαμόπουλος, Χρ. Κορύλλος, Ἠλ. Πετσάλης, Μίμης Σοκόπουλος, Κατίνα Μάρκου, Ἀδέλα Κεραλᾶ, Λᾶ Δουζίνα, Ρόζα Ἀσζάνη, Σωτ. Κουμπόρας, Μίμης Πισιαρίγνος, Βάσος Ρόντας, Γ. Κουγιουμτζῆς.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Ναυτόπουλο τῆς Κάστελλας, Δ. Κ. Παπαδόπουλος, Ἰω. Π. Χαραμῆς, Μίμης Ι. Μαρούτσος, Ἀντ. Ν. Δεδούσης, Ἄννα Δ. Σπιλιανίδου.

ΡΕΘΥΜΝΟΥ: Ν. Β. Σπανδάγος.

ΣΥΡΟΥ: Νεαρὸς Ἐφοπλιστής.

ΣΠΑΡΤΗΣ: Γ. Ε. Τζαβιδόπουλος.

ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ: Γ. Ε. Μενεξῆς.

ΨΑΧΝΩΝ: Θάνος Γ. Ρουσσόδημος.

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Ὅλων τῶν ἀνωτέρω τὰ ὀνόματα ἐκτέθησαν εἰς τὴν κληρωτίδα καὶ ἐκληρώθησαν οἱ ἑξῆς εἴνα: ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΑΪΤΑΝΟΣ ἐν Ἀθήναις, ΠΕΛΛΓΙΑ Β. ΒΟΓΙΑΤΖΗ ἐν Ἐπανωμῇ, ΕΜΜΑ ΜΥΛΛΕΡ ἐν Πάτραις, ΣΠΥΡΟΣ ΖΟΥΛΛΑΣ ἐν Πάτραις καὶ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΤΖΑΒΙΔΟΠΟΥΛΟΣ ἐν Σπάρτῃ, οἱ ὁποῖοι ἐνεγράφησαν διὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου.

Τύποις ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΛΑΖΟΥΛΑΚΗ—Εὐριπίδου 3.—Ἀθῆναι